

Naziv predmeta (srpski i engleski)	UVOD U PRAVO INTRODUCTION TO LAW					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
	OBAVEZAN	I	8	30	30	-
Šifra predmeta	PBK01					
Akadska godina od koje se program realizuje	2015/2016					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske studije, Prvi ciklus studija, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj nastavnog predmeta Uvod u pravo kao fundamentalne teorijske nauke o državi i pravu je da obezbjedi potreban nivo znanja kao uvod u osnovu za proučavanje pozitivno - pravnih disciplina. Izučavanjem nastavnog predmeta Uvod u pravo studenti stiču osnovna znanja vezana za: shvatanje države kao pravne i političke organizacije, posebne važnosti odnosa države i prava, strukturu i funkciju države, te uvodna saznanja o organizaciji države, njenim organima, oblicima vladavine, oblicima državnog uređenja , o pojmu prava i pravne norme, kao i o pojmu i sadržaju pravnog odnosa te primjeni i sistemu prava.						
Ishodi učenja – kompetencije: Savladavanjem gradiva o državi i pravu uopšte, studenti će biti sposobni razlikovati države prema obliku vladavine, državnog uređenja i političkog sistema, definisati osnovne elemente, organe i funkciju države, kao i koristiti osnovne pravne pojmove, definisati i analizirati glavne elemente pravnog odnosa, objasniti pojam i vrste tumačenja prava. Nakon uspješno savladane materije očekuje se da su studenti stekli znanje o zaštiti zakonitosti i interpretaciji odnosno tumačenju prava. Studenti će savladavanjem gradiva iz nastavnog predmeta Uvod u pravo biti u mogućnosti da uspješno prate i ostale pravne discipline koje se izučavaju u okviru studija.						
Ime i prezime nastavnika: Prof. dr Siniša Karan						
Ime i prezime saradnika: Jelena Dugonjić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit (usmeno).						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	Tema 1.Pojam, predmet i metod teorije države i prava.
2	Tema 2. Država (prethodni pojam države, strukturalni pojam, funkcije državnopravnog poretka, promjene državnopravnog poretka).
3	Tema 3. Državna organizacija. Načela državne organizacije.
4	Tema 4. Državni oblici. Klasifikacija država. Oblici vladavine (Monarhija, Republika).
5	Tema 5. Oblici državnog uređenja. Unitarna država (centralizacija i decentralizacija), Regionalna država, Složena država (konfederacija, federacija, unija).
6	Tema 6. Oblici političkog poretka. Oblici državne vlasti. Moderna država.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Pojam prava. (pojam normativnog poretka uopšte, vrste društvenih normi).
9	Tema 8. Pravna norma (pojam, vrste i elementi pravne norme).
10	Tema 9. Pravni akt (izvori prava).
11	Tema 10. Pravni odnosi (pojam i elementi pravnog odnosa).
12	Tema 11. Primjena prava (važenje i efikasnost pravnih normi) Načelo zakonitosti. Pravna država.
13	Tema 12. Tumačenje prava i sistem prava.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>
Obaveze studenta: Prisustvo na nastavi, izrada seminarskog rada, rješavanje testova (kolokvijuma).	
Literatura:	
<p>A) OSNOVNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jovičić, D., Karan, S., Uvod u pravo, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2018. - Savić, S.: Osnove prava, Komesgrafika, Banja Luka, 2005. <p>B) POMOĆNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lukić, R., Košutić, B. i Mitrović., D.: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2001. 	

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10 poena
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) :30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):-
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:-
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ispit.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Krivično pravo i krivično pravna zaštita, pojam krivičnog prava, osnovna načela krivičnog prava, tumačenje krivičnog prava, vremensko i prostorno važenje krivičnog prava.
2	Tema 2. Opšti pojam krivičnog djela, radnja krivičnog djela, predviđenost u zakonu, biće krivičnog djela i uslovi kažnjivosti.
3	Tema 3. Protivpravnost, osnovi koji isključuju protivpravnost – djelo malog značaja, nužna odbrana, krajnja nužda.
4	Tema 4. Krivica, osnovi isključenja krivice, posebni slučajevi odgovornosti u krivičnom pravu. Odgovornost za krivična djela kvalifikovana težom posljedicom.
5	Tema 5. Oblici i načini izvršenja krivičnog djela, pripremanje krivičnog djela, pokušaj krivičnog djela, dobrovoljni odustanak.
6	Tema 6. Vrijeme i mjesto izvršenja krivičnog djela, dioba krivičnih djela, saučesništvo u krivičnom djelu, pojam i vrste.
7	<i>Prvi kolokvij.</i>
8	Tema 7. Sticaj krivičnih djela. Pojam i vrste prividnog sticaja, složeno i kolektivno krivično djelo.
9	Tema 8. Pojam i vrste krivičnih sankcija. Kazne u krivičnom pravu, pojam, opravdanost i svha kazni. Kazna zatvora, novčana kazna.
10	Tema 9. Pojam i vrste odmjeravanja kazne, zakonsko i sudsko odmjeravanje kazne. Olakšavajuće i otežavajuće okolnosti.
11	Tema 10. Uslovna osuda – uslovi za izricanje i opozivanje uslovne osude. Alternativne mjere. Pojam i svrha uslovne osude. Rad u javnom interesu.
12	Tema 11. Mjere bezbjednosti, pojam i vrste. Oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom.
13	Tema 12. Pravne posljedice osude, rehabilitacija. Amnestija i pomilovanje.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti.
15	<i>Drugi kolokvij.</i>

Obaveze studenta: prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada, pismeno polaganje kolokvijuma i prisustvo i polaganje ispita.

Literatura:

A) Osnovna literatura:

– Bajičić, Velibor (2021). *Krivično pravo – opšti dio*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

B) Pomoćna literatura:

– Stojanović, Zoran; Kolarić, Dragan (2014). *Krivičnopravno suzbijanje organizovanog kriminaliteta, terorizma i korupcije*. Edicija Crimen, Beograd.

– Babić, Miloš; Marković, Ivanka (2008). *Osnovi krivičnog prava*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

– Stojanović, Zoran (2009). *Komentar Krivičnog zakonika*. Pravna biblioteka, Beograd.

– Simović, Marina M.; Simović, Vladimir M. (2020). *Praktikum za krivično pravo Republike Srpske – Opšti dio*. Grafomark, Laktaši.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja :

Pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE

ECTS OCJENE

00 – 50 = 5 (FX, F – NE ZADOVOLJAVA)

51 – 60 = 6 (E – ZADOVOLJAVA)

61 – 70 = 7 (D – DOBAR)

71 – 80 = 8 (C – VRLO DOBAR)

81 – 90 = 9 (B – ODLIČAN)

91 – 100 = 10 (A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST POLICIJE ORGANIZATION AND JURISDICTION OF THE POLICE					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
OiNP	Obavezan	I	8	2	2	
Šifra predmeta	PBK 03					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski studij prvog ciklusa – Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: da studenti nauče i shvate značaj organizacije policije i njenu nadležnost. <i>Osnovni cilj ovog predmeta jeste da studeni usvoje opise poslova policajca zasnovanih na demokratskim principima. Profesionalizacija policije kao generalni cilj nastave, zasnovana je na fokusiranju stručnih znanja kroz osavremenjen edukativni proces, koncipiran tako da omogućí primjenu kvalitativno nove prakse po demokratskim principima.</i> Programski sadržaji koncipirani u ovom predmetu imaju cilj da student steknu znanja i vještine iz oblasti koja reguliše način postupanja policajca u primjeni propisanih ovlašćenja. Takođe, cilj ove nastavne discipline je da polaznici steknu znanja i vještine koja će isticati nove principe rada u zaštiti društvenih vrijednosti, a naročito neophodnost sprovođenja svojih aktivnosti uz puno poštivanje ljudskih prava i zakona i zaštiti života i imovine građana kao primarne funkcije rada policije. Studenti će se upoznati sa organizacijom policije, kako u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, tako i sa modelima organizacije policija u razvijenijim policijama svijeta i zemljama u okruženju. Poseban cilj je da studenti shvate nadležnost policije prema važećim zakonima koji regulišu ovu oblast, a naročito policijska ovlašćenja kao najvažniji dio te nadležnosti.</p> <p>Kroz interaktivno učešće studenti se trebaju osposobiti za rješavanje brojnih problema rada policije u praksi.</p>						
Ishodi učenja – kompetencije:						
Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da razumiju i shvate:						

- primjenu etičkih normi i kodeksa ponašanja i rada policajca utemeljenim na demokratskim principima
- primjena znanja i vještina iz patrolnih procedura i operacija, primjena ovlaštenja i prepoznavanje i rješavanje različitih bezbjednosnih situacija
- organizaciju uopšte, a posebno Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i ostalih policijskih struktura u BiH;
- prava, dužnosti i međusobne odnose koji vladaju u policiji;
- istraživanje pojedinih krivičnih djela i to od saznanja za događaj do podnošenja krivičnih prijava,
- i primjenu načina organizacije rada u policijskoj stanici kao matičnoj organizacionoj jedinici policije koja je baza izvršavanja policijskih i bezbjednosnih poslova.

Ime i prezime nastavnika: doc.dr Željko Zorić

Ime i prezime saradnika: ma Duška Zorić

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit (usmeni)

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1.Uvod u predmet, Pojam bezbjednosti
2	Tema 2.Pojam policije, nastanak i istorijski razvoj, period policijske i pravne države, nadležnost i djelokrug policije, osnovna načela za ostvarivanje policijske funkcije.
3	Tema 3. Organizacija policije i uopšte, osnovni elementi organizacije, kadrovi i kadrovska politika, modeli policijske organizacije.
4	Tema 4. Policijska ovlaštenja - pojam i vrste, osnovni principi u primjeni ovlaštenja, davanje upozorenja i izdavanje naređenja, legitimisanje.
5	Tema 5.Policijska ovlaštenja: pretresanje stana i drugih prostorija i lica, privremeno oduzimanje predmeta, pozivanje lica, privođenje, dovođenje i sprovođenje lica i dr.
6	Tema 6. Policijska ovlaštenja: lišenje slobode, potraga za licima i stvarima, privremeno korišćenje tuđih prevoznih i komunikacijskih sredstava, Upotreba sile: fizičke snage, službene palice i sredstava za vezivanje.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Upotreba sredstava sile: za prisilno zaustavljanje vozila, hemijskih sredstava, vatrenog oružja, službenih pasa, specijalnih vozila i dr.

9	Tema 8. Organizacija i nadležnost policije prema nivoima, kadrovi u MUP-u – dužnosti, obaveze i prava, službena obilježja policije.
10	Tema 9. Organizacija procesa rada u policiji – bezbjednosni sektor, vršenje pozoričko patrolne djelatnosti.
11	Tema 10.Organizacija i nadležnost policijskih struktura u Bosni i Hercegovini.
12	Tema 11.Organizacija i nadležnost policije u nekim stranim zemljama.
13	Tema 12.Kontrola nad radom policije, Mjesto i uloga međunarodne zajednice u reorganizovanju policije u BiH.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>
Obaveze studenta: Prisustvo nastavi, vježbama, izrada i odbrana seminarskih radova, kolokvijumi, usmeni ispit	
Literatura:	
A) OSNOVNA:	
<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i nadležnost policije – Dragan Gaćeša, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2018. • POLICIJA – nadležnost, organizacija, rukovođenje – Dragan Gaćeša, Viša škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 1998. 	
B) POMOĆNA:	
<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima ("Sl. glasnik RS", br. 57/2016, 110/2016, 58/2019, 82/2019, 18/2022 - odluka US, 55/2023 i 48/2024) • Organizacija i nadležnost policije – Dragomir Jovičić, Gojko Šetka, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2018. • PRIRUČNIK načela i procedura, MUP- Republike Srpske u saradnji sa ICITAP-om, 2002. • Operativni rad policije na bezbjednosnom sektoru, Udruženje defendologa, Banjaluka, 2001. • Građanski neredi, Ljubomir Stajić – Obrad Stevanović, Policijska akademija, Beograd, 1995. • Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, „Službeni glasnik RS“, broj 110/116. 	

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u MUP-u Republike Srpske, MUP RS, 2015.
- Pravilnik o upotrebi sile, „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/10.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	UVOD U MENADŽMENT INTRODUCTION TO MANAGEMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V)		
UM	I	1	6	30	30	
Šifra predmeta	PPS -04, PBK-04					
Školska godina od koje se program realizuje:			2025/26 godina			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski studij prvog ciklusa Pravne studije 240 ECTS , Bezbjednost i kriminalistika – prvi ciklus						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je da studenti nauče i shvate ulogu i značaj menadžmenta kao procesa, funkcije, naučne discipline, vještine i profesije. Postići nova znanja za uspješnije povezivanje teorije i prakse menadžmenta, te povećati nivo razumijevanja i primjene specifičnih menadžerskih vještina, ali i tehnika i metoda. Realizacijom nastavnog programa studenti će naučiti kako, tehnološki, tržišno – ekonomski, politički, društveni, pravni, ekološki i globalni faktori uopšte, utiču na oblikovanje teorije i prakse menadžmenta, čime će se ustanoviti odgovori na ključno pitanje: “Kako efikasno upravljati u brzo promjenljivom i globalnom okruženju?” Kroz interaktivno učešće u nastavno-naučnom procesu studenti se trebaju osposobiti za rješavanje brojnih složenih problema organizacija u praksi. Težište će biti na organizacijama u oblasti bezbjednosti i zaštite.</p>						
<p>Ishodi učenja i kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protumače i razumiju osnovne vještine, uloge, funkcije i nivoe menadžmenta, • objasne relevantnost različitih teorijskih pristupa za izazove nove poslovne prakse, • analiziraju uticaj okruženja na upravljanje poslovnim sistemima (posebno sistemima bezbjednosti i zaštite), • definišu ključne komponente menadžerskih funkcija, • primjenjuju odgovarajuće tehnike planiranja, organizovanja, vođenja, motivisanja i kontrole upravljanja ljudskim resursima, • ocijene važnost upravljanja operacijama i procesima, • vrednuju uspješnost poslovanja, • prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima; • aktivno i konstruktivno učestvuju u timskom radu. 						
Ime i prezime nastavnika: <i>Prof. dr Slobodan S. Župljanin</i>						

Ime i prezime saradnika: Prof dr Mladen Dostanić

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Predavanja, seminarska nastava, vježbe, pisani radovi, rješavanje poslovnih slučajeva (grupni i individualni rad – interaktivni rad), simuliranje različitih poslovnih situacija...

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1: Pojam, suština i značaj menadžmenta
2	Tema 2: Menadžment i menadžeri
3	Tema 3: Planiranje kao funkcija menadžmenta
4	Tema 4: Odlučivanje – dio planiranja kao funkcije menadžmenta
5	Tema 5: Organizovanje kao funkcija menadžmenta
6	Tema 6: Upravljanje ljudskim resursima
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7: Komuniciranje kao dio funkcije Vođenje
9	Tema 8: Uloga motivisanja u vođenju kao funkciji menadžmenta
10	Tema 9: Upravljanje grupama
11	Tema 10: Liderstvo i menadžment
12	Tema 11: Kontrola kao funkcija menadžmenta
13	Tema 12: Informacioni sistemi, informacije i menadžment
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima u obimu od najmanje 80%.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1. Župljanin, S.(2016). *Menadžment*, NUBL, Banja Luka.
2. Borojević, K.(2016). *Uvod u menadžment*, NUBL – FBZBL, Banja Luka.

B) POMOĆNA:

1. Roca, B.(2002). *Menadžment trgovinskih preduzeća*, Ekonomski fakultet, Subotica.
3. Župljanin, S. (2024). *Skripta Menadžment*, NUBL - FBZBL, Banja Luka, 2024.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja: pismeno i usmeno.

Kriteriji: Maksimalan broj bodova po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: **10**
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra): **30**
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.): **5**
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: **10**
5. Usmeni ispit: **45**

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je **51**.

Ocjene:**ECTS ocjene:**

00 – 50 = 5 ne zadovoljava;

(FX, F)

51 – 60 = 6 zadovoljava;

(E)

61 – 70 = 7 dobar;

(D)

71 – 80 = 8 vrlo dobar;

(C)

81 – 90 = 9 odličan;

(B)

91 – 100 = 10 izvanredan;

(A)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: mart 2025. godine.

1	Tema 1. Pojam i predmet posebnog dijela krivičnog prava. Krivična djela protiv života i tijela.
2	Tema 2. Krivična djela protiv sloboda i prava građana – prinuda, otmica, protivpravno lišenje slobode i trgovina ljudima.
3	Tema 3. Krivična djela protiv polnog integriteta. Krivična djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.
4	Tema 4. Krivična djela protiv braka i porodice.
5	Tema 5. Krivična djela protiv zdravlja ljudi.
6	Tema 6. Krivična djela protiv prava po osnovu rada.
7	<i>Prvi kolokvij.</i>
8	Tema 7. Krivična djela protiv izbornih prava.
9	Tema 8. Krivična djela protiv imovine.
10	Tema 9. Krivična djela protiv privrede i platnog prometa.
11	Tema 10. Krivična djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Republike Srpske.
12	Tema 11. Krivična djela terorizma.
13	Tema 12. Krivična djela protiv službene dužnosti.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti.
15	<i>Drugi kolokvij.</i>

Obaveze studenta: prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada, pismeno polaganje kolokvijuma, prisustvo i polaganje ispita.

Literatura:

A) Osnovna literatura:

- Bajčić, Velibor (2023). *Krivično pravo – opšti dio*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

B) Pomoćna literatura:

- Stojanović, Zoran; Kolarić, Dragan (2014). *Krivičnopravno suzbijanje organizovanog kriminaliteta, terorizma i korupcije*. Edicija Crimen, Beograd.

- Babić, Miloš; Marković, Ivanka (2008). *Osnovi krivičnog prava*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

- Stojanović, Zoran (2009). *Komentar Krivičnog zakonika*. Pravna biblioteka, Beograd.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**Načini provjere znanja :**

Pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - 100

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Пун назив (српски и енглески)	ОСНОВИ БЕЗБЈЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ Basics of security and protection					
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+В+Л)		
ОБ и З	обавезан	II	8	2	2	-
Шифра предмета	ПБК 06					
Академска година од које се програм реализује			2015/16			
Наставник:			проф. др Драгомир Кесеровић			
Сарадник:			ма Душка Зорић			
Врста и ниво студија, студијски програми: <i>Академски студиј првог циклуса, Безбједност и криминалистика</i> 240 ECTS						
Условљеност другим предметима: <i>Нема</i>						
<p>Циљ изучавања предмета: Циљ предмета је да студенти стекну основна знања и способности за самосталан и критички приступ изучавању основних појмова из области безбједности и заштите. Надаље, треба да схвате да су Основи безбједности и заштите базична дисциплина безбједносних наука. Да изучавају безбједност и заштиту на двије каузално повезане равни, теорији и пракси безбједности. Аналитички приступају сагледавању појава безбједности по нивоима анализе, од појединца, друштва, државе међународне заједнице и глобалног нивоа. Централне категорије безбједности, а то су вриједности и интереси се изучавају и када се ради о појавама стварања и о појавама разарања безбједности. Кроз практичне моделе треба да дођу до резултанти односа појава угрожавања и заштите (заштићености) вриједности и интереса. Безбједност изучавају као стање, функција, организација и интерес. На крају треба да овладају у потпуности предметом безбједносних наука, њеном теоријом, језиком и методом.</p>						
<p>Исходи учења – компетенције: Реализацијом наставног програма студенти ће бити оспособљени да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разумију мјесто основа безбједности у корпусу безбједносних наука; • Разумију традиционално и савремено схватање појма безбједности; • Схватају и тумаче нивое анализе безбједности, традиционалне и савремене концепте безбједности; • Дефинишу кључне елементе појава угрожавања безбједности; • Појмовно одређују, врше класификацијуми у пракси препознају савремене ризике и пријетње безбједности; • Дефинишу референтне вриједности и интересе појединца, друштва, државе и међународне заједнице; 						

- Успјешно препознају индикаторе и сагледавају безбједност као стање, функцију, организацију и систем;
- Потпуно владају језиком безбједности у дефинисању, класификовању и објашњавању појава безбједности.

Метод извођења наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, семинарски рад, колоквијуми, испит (усмени)

Садржај предмета по седмицама:

1	Тема 1: Увод у безбједносне науке
2	Тема 2: Теорија безбједности
3	Тема 3: Операционализација појма безбједности
4	Тема 4: Нивои анализе безбједности - традиционални и савремени концепти безбједности
5	Тема 5: Референтне вриједности и интереси
6	Тема 6: Безбједност појединца, друштва, државе, међународне заједнице и гобална безбједност
7	<i>Први колоквиј</i>
8	Тема 7: Појам и конституенци појава угрожавања безбједности
9	Тема 8: Класификација појава угрожавања безбједности
10	Тема 9: Карактеристике савремених безбједносних ризика и пријетњи
11	Тема 10: Војни ризици и пријетње
12	Тема 11: Невојни ризици и пријетње
13	Тема 12: Безбједносни ризици и пријетње људског поријекла
14	Групни рад и припрема за испит – остале активности
15	<i>Други колоквиј</i>

Обавезе студената: Присуство предавањима, вјежбама и другим наставним активностима.

Литература:

А) ОСНОВНА:

1. Мијалковић, С и Кесеровић, Д.: *Основи безбедности*, ФБЗ БЛ, Бања Лука, 2010.
2. Стајић Љ. и други: *Безбедносна култура*, Драганић, Београд, 2005.

В) ПОМОЋНА:

1. Мијалковић, С.: *Национална безбедност*, Крим.-полицијска академија, БГ, 2009.
2. Радуловић, Р. Б.: *Лексикон безбедности и заштите*, Правни факултет, Н. Сад, 1994.
3. Ђорђевић, О.: *Лексикон безбедности*, Привредапублич, Београд, 1989.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Начини провјере знања: писмено и усмено.

Критерији: Максималан број поена по свим критеријима - **100**

1. Присуство и активност на предавањима и другим наставним активностима: 10
2. Тестови и колоквији (два у току семестра) : 30
3. Семинарски рад, семинар или презентација: 10
4. Усмени испит: 50

Укупан број потребних бодова за пролазну оцјену је 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	ENGLESKI JEZIK 2 (A1) / CONTEMPORARY ENGLISH 2 (A1)					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V)		
	O	II	4	30	30	
Šifra predmeta	PBK - 07					
Školska godina od koje se program realizuje:			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski studij prvog ciklusa – 240 ECTS;						
Uslovljenost drugim predmetima: ENGLESKI JEZIK (A1)						
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovladavanje osnovama engleskog jezika, izgovorom engleskih glasova, usvajanje vokabulara vezanog sa svakodnevne situacije, ovladavanje osnovama engleske morfologije						
Ishodi učenja i kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaju i razumiju riječi i izraze u svakodnevnoj upotrebi, • prepoznaju i razumiju riječi i izraze neophodne za ispunjavanje osnovnih i konkretnih potreba, • prepoznaju i razumiju riječi i izraze neophodne za snalaženje u zemlji gdje se govori engleski jezik, • se predstave i predstave svoju porodicu i prijatelje, • postavljaju pitanja koja se tiču ličnih podataka (npr. gdje žive, koga poznaju ili šta posjeduju), • mogu da kažu ponešto osnovno o sebi, stvarima koje vole ili ne vole, • mogu da kažu ponešto o onome šta rade svakodnevno, • mogu da napišu kratku poruku ili razglednicu. 						
Ime i prezime nastavnika:						
Ime i prezime saradnika:						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska nastava – frontalno i interaktivno predavanje kroz usmeno izlaganje i dijalog sa studentima. 						

- Praktična nastava – izrada vježbi kroz dijalog sa studentima u cilju potpunijeg razumijevanja i usvajanja teorijskih sadržaja.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1: Past Simple Tense (Negative sentences, Questions), Question forms, Types of film, Types of music
2	Tema 2: Irregular Past Simple forms, Verbs and nouns from news stories, Articles ‘a’, ‘an’, ‘the
3	Tema 3: ‘Can/can’t’, Comparatives, Adjectives to describe places, Holiday activities
4	Tema 4: Verb collocations, Planning a day out, ‘I’d like’, ‘I’d rather’, ‘I want’
5	Tema 5: Present Continuous Tense (positive/negative/questions), Present Continuous Tense or Present Simple Tense, Transport
6	Tema 6: Phone messages, Talking on the phone, Indoor/outdoor activities, Adjectives and adverbs
7	Kolokvijum 1
8	Tema 7: Imperatives, ‘Should/shouldn’t’, ‘How often’, Health, Describing people’s appearance and character
9	Tema 8: Talking about health, Health problems and treatment, Being sympathetic, Seasons, Weather, Word building
10	Tema 9: Future Simple Tense (‘be going to’, positive/negative/questions, ‘might’), Verb collocations, Studying
11	Tema 10: Verb patterns, Prepositions of place and movement, Asking for and giving directions
12	Tema 11: Present Perfect Simple Tense (positive/negative/questions), Big and small numbers, Superlatives, Past participles
13	Tema 12: Things and places at the airport, Saying goodbye, Questions on the phone
14	Kolokvijum 2
15	End of Course Review

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima u obimu od najmanje 80%.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1. Chris Redston & Gillie Cunningham, **Face 2 face Elementary**, Cambridge University Press

B) POMOĆNA:

1

2. Vuk Ćustić, **Tenses Reviewed: Sva glagolska vremena na jednom mjestu**, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja: pismeno i usmeno.

Kriteriji: Maksimalan broj bodova po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: **10**
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra): **60**
3. Usmeni ispit: **30**

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je **51**.

Ocjene:

ECTS ocjene:

00 – 50 = 5 ne zadovoljava;

(FX, F)

51 – 60 = 6 zadovoljava;

(E)

61 – 70 = 7 dobar;

(D)

71 – 80 = 8 vrlo dobar;

(C)

81 – 90 = 9 odličan;

(B)

91 – 100 = 10 izvanredan;

(A)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: septembar 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	INFORMATIKA INFORMATICS					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V)		
OI	izborni	1	6	2	2	
Šifra predmeta	FIT-OI, PBK-08					
Školska godina od koje se program realizuje:			2025-2026			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: ZAJEDNIČKI PREDMET akademski studij prvog ciklusa – 240 ECTS; INFORMACIONE EKONOMIJA I MENADŽMENT; TEHNOLOGIJE, PRAVO, BEZBJEDNOST I ZAŠTITA						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima iz oblasti informatike, informacionih i računarskih tehnologija kao i sa razvojem i područjima primenom istih. Osposobljavanje studenata za rada sa savremenih alatima u računarskim sistemima i na Internetu. Ključne riječi: podatak, informacija, hardver, softver, operativni sistemi, protokoli, računarske mreže, Internet, baze podataka, informacioni sistem, zaštita podataka.						
Ishodi učenja i kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> • Studenti su osposobljeni da koriste savremene tehnologije za rad s informacijama (njihovo prikupljanje, obradu i prenos) i da se uključe u dalji razvoj informacionih tehnologija. • Imaće znanje o osnovnim strukturama podataka, sistemskom softveru, arhitekturi i organizaciji računara i sposobnost definisanja postupka rješavanja zadatka pomoću osnovnih programskih paketa za kancelarijski rad 						
Ime i prezime nastavnika: <i>po Odluci o LONS Senata Univerziteta</i>						
Ime i prezime saradnika: <i>po Odluci o LONS Senata Univerziteta</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, seminarski radovi, prezentacije, kolokvijumi, konsultacije						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	Tema 1: Teorija i organizacija informacija.
2	Tema 2: Razvoj tehnologija za rad sa informacijama. Brojni sistemi (binarni, heksadecimalni).
3	Tema 3: Rad računarskih sistema: procesor, skladištenje podataka, memorije.
4	Tema 4: Ulazno/izlazni i uređaji računarskih sistema.
5	Tema 5: Softver računarskih sistema.
6	Tema 6: Osnovne vrste programa i programskih jezika.
7	<i>Prvi kolokvijum</i>
8	Tema 7: Računarske mreže. Arhitektura protokola, topologije, adresiranje (OSI, TCP/IP).
9	Tema 8: Sistemi za upravljanje bazama podataka. Informacioni sistemi. Multimedijalni sistemi.
10	Tema 9: Organizacija i način rada Interneta. Aplikacije na Internetu: veb, elektronska pošta.
11	Tema 10: Bežični komunikacioni sistemi. WiFi, Bluetooth, IoT.
12	Tema 11: Osnovne funkcije i način rada operativnih sistema. Virtuelizacija i računarstvo u oblaku.
13	Tema 12: Društvene mreže: vrste, način korišćenja i namjena.
14	Tema 13: Sigurnost računarskih mreža i podataka. Zlonamjerni programi. Neetički aspekti informacionih tehnologija.
15	<i>Drugi kolokvijum</i>
<p>Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima u obimu od najmanje 80%.</p>	
<p>Literatura:</p> <p>A) OSNOVNA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slobodan Obradović, Osnovi računarske tehnike, e-udžbenik, VIŠER, Beograd, 2014. 2. Vasiljević, V., Mikroracunari, e-udžbenik, VIŠER, Beograd, 2013. <p>B) POMOĆNA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milena Marić, Obrada, vizualizacija i analiza podataka, CET, 2021. 2. Mark Edward Soper, Windows 8 Kao od šale, CET, 2013. 	

3. Sherry K. Gunter, Microsoft Word 2010 kao od šale, CET, 2010.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja: pismeno i usmeno.

Kriteriji: Maksimalan broj bodova po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: **10**
2. Kolokvijumi (dva u toku semestra): **40**
3. Seminarski rad, poster ili prezentacija: **10**
4. Pismeni ispit: **40**

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je **51**.

Ocjene:

ECTS ocjene:

00 – 50 = 5 ne zadovoljava;

(FX, F)

51 – 60 = 6 zadovoljava;

(E)

61 – 70 = 7 dobar;

(D)

71 – 80 = 8 vrlo dobar;

(C)

81 – 90 = 9 odličan;

(B)

91 – 100 = 10 izvanredan;

(A)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jul 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	USTAVNO PRAVO CONSTITUTION LAW					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
-	OBAVEZAN	III	8	30	30	-
Šifra predmeta	PBK09					
Akadska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske studije, Prvi ciklus studija, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Izučavanjem predmeta student stiče osnovna i neophodna teorijska saznanja u vezi sa shvatanjem ustavnog prava kao grane pravnog sistema, ustavne statike i dinamike, specifičnostima ustavnih uređenja pojedinih država, shvatanjem osnovnih pojmova vezanih za funkciju kao i oblike i organizaciju državne vlasti, nastanka i razvoja te osnovnih elemenata demokratije, izbornog sistema u Bosni i Hercegovini, te ustavnog uređenja Bosne i Hercegovne, Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, kao i organizacijom vlasti u Bosni i Hercegovini, Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine.</p>						
<p>Ishodi učenja – kompetencije: Na osnovu stečenog znanja studenti će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaju, tumače i definišu ustavne sadržaje u okruženju, - prepoznaju izvore ustavnog prava i njihove hijerarhijske odnose, - spoznaju temeljne ustavne vrijednosti, institucije i organizaciju vlasti u Bosni i Hercegovini, Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine - objasne razvoj ustavnosti Bosne i Hercegovine od Dejtonskog mirovnog sporazuma do danas - tumače ulogu ustavnih sudova i dugih institucija u zaštiti ustavnosti i zakonitosti, - primjenjuju ustavnopravne norme na konkretne primjere i slučajeve, - objasne razvoj osnovnih ljudskih prava u Bosni i Hercegovini od donošenja Ustava pa do danas. - razumiju materiju izbornog sistema u Bosni i Hercegovini - analiziraju sistem vlasti i mehanizme kontrole zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, - uspješno diskutuju, analiziraju bitne odredbe ustava u okviru svoje profesionalne i druge orijentacije. 						
Ime i prezime nastavnika: Prof. dr Siniša Karan						

Ime i prezime saradnika: Jelena Dugonjić

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit (usmeno).

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1.Opšta razmatranja ustavnog prava (klasifikacija ustava, izvori ustavnog prava, ustavna statika i dinamika).
2	Tema 2.Ustavni sistemi koji su uticali na razvoj ustavnosti u svijetu (ustavni sistem SAD, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, Francuske, Švajcarske)
3	Tema 3.Državna vlast.(suverenost državne vlasti, legitimnost državne vlasti, funkcije državne vlasti,zakonodavna, izvršna, sudska). Organizacija državne vlasti. Šef države. Vlada. Sudovi.
4	Tema 4.Tipovi državnog uređenja.(federalna država, konfederalni oblik državnog uređenja, regionalna država).
5	Tema 5.Oblici vladavine. Monarhija. Republika.
6	Tema 6. <i>Ljudska prava i slobode.(pojam, klasifikacija, zaštita ljudskih sloboda i prava u Bosni i Hercegovini). Demokratija. (pojam oblici, oblici neposredne demokratije u Bosni i Hercegovini).</i>
7	Prvi kolokvij.
8	Tema 7.Izborni sistem. (izborni sistem u BiH, izbor organa vlasti BiH, izbor organa vlasti u entitetima. <i>političke stranke</i>). <i>Pravna država. ustavnost i zakonitost.</i>
9	Tema 8.Ustav i ustavno uređenje Bosne i Hercegovine.
10	Tema 9.Sistem vlasti u Bosni i Hercegovini.(sistem vlasti u Republici Srpskoj, sistem vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine).
11	Tema 10.Organizacija vlasti u Bosni i Hercegovini(Parlamentarna skupština BiH, Domovi Parlamentarne skupštine, Predsjedništvo BiH, Savjet ministara, Ustavni sudovi, Pravosudni organi BiH, Ombudsmen za ljudska prava, Brčko Distrikt, Bosne i Hercegovine).
12	Tema 11.Organizacija vlasti u Republici Srpskoj.(Proces konstituisanja Republike Srpske,Ljudska prava i slobode, Narodna skupština Republike Srpske, Promjene Ustava Republike Srpske, Vijeće naroda Republike Srpske, Predsjednik Republike Srpske, Vlada i republička uprava, Lokalna samouprava, Ustavni sud Republike Srpske, Pravosudni sistem Republike Srpske).
13	Tema 12.Organizacija vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine. (Proces konstituisanja Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, Izvršna vlast Federacije, Sudska vlast Federacije,Kantonalne vlasti, Lokalna samouprava u Federaciji, Promjena Ustava Federacije Bosne i Hercegovine).

14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	Drugi kolokvij.
Obaveze studenta: Prisustvo na nastavi, izrada seminarskog rada, rješavanje testova (kolokvijuma).	
Literatura:	
<p>A) OSNOVNA: Petar Kunić, Siniša Karan, Ustavno pravo, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2012. godina.</p> <p>B) POMOĆNA: Rajko Kuzmanović, Siniša Karan, Ustavno pravo, Panevropski univerzitet „Apeiron“ Banja Luka, 2015. godina.; Siniša Karan, Slobodanka Kršić, Parlamentarno pravo - primjer Bosne i Hercegovine, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2018. godina.</p>	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
Načini provjere znanja : pismeno i usmeno	
Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - 100	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima:10 poena 2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) :30 3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):- 4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija:10 5. Drugi oblici provjere znanja:- 6. Usmeni ispit: 50 <p>Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.</p>	
OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)
Posebne napomene za predmet:	

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	KRIMINALISTIKA I					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
Krim. I	Obavezni	III	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK10					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/2016			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski studij prvog ciklusa – 240 ECTS; Bezbjednost i kriminalistika						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: cilj je da studenti nauče i shvate kriminalističke radnje koje se provode u sprečavanju, otkrivanju, razjašnjavanju i dokazivanju krivičnih djela i pronalaženju i hvatanju njihovih izvršilaca, sa aspekta kriminalističkih disciplina – taktike i operative.						
Ishodi učenja – kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da shvate taktiku sprovođenja: <ul style="list-style-type: none"> • kriminalističko-taktičkih (potražnih) mjera i radnji; • radnji dokazivanja; • posebnih istražnih radnji, te ovladaju • pisanjem potrebne dokumentacije koja prati vršenje ovih radnji, a posebno radnji dokazivanja kojima se prikupljaju potrebni materijalni i lični dokazi za podnošenje krivične prijave protiv izvršilaca krivičnih djela; • prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima i aktivno i konstruktivno učestvuju u timskom radu. 						
Ime i prezime nastavnika: doc. dr Suzana Malešić, doc.dr Vlado Jovanić						
Ime i prezime saradnika:						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski radovi, kolokviji, usmeni ispit						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	Tema 1.Uvod u predmet, Pojmovna određenja kriminaliteta i kriminalistike, podjela i istorijat kriminalistike
2	Tema 2.Osnovna kriminalistička načela, izvori saznanja za krivično djelo
3	Tema 3.Pojam, podjela i značaj indicija, planiranje kriminalističke djelatnosti na osnovu indicija i verzija, zlatna pitanja kriminalistike
4	Tema 4.Pojam i taktika sprovođenja kriminalističko-taktičkih radnji
5	Tema 5.Taktika sprovođenja kriminalističko-taktičkih radnji
6	Tema 6.Taktika sprovođenja kriminalističko-taktičkih radnji
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7.Pojam i taktika sprovođenja radnji dokazivanja
9	Tema 8.Pretresanje stana i drugih prostorija i lica, privremeno oduzimanje predmeta
10	Tema 9.Uviđaj i rekonstrukcija događaja
11	Tema 10.Vještačenje, Ispitivanje osumnjičenog, Saslušanje svjedoka
12	Tema 11.Pojam i krivično pravna obilježja posebnih istražnih radnji
13	Tema 12.Taktika sprovođenja posebnih istražnih radnji
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta:Prisustvo nastavi, vježbama, izrada i odbrana seminarskih radova, kolokvijumi, usmeni ispit

Literatura:

A) OSNOVNA:

- *Kriminalistika*, dr Dragan Gaćeša, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2012
- *Kriminalistika*, dr Nedeljko Stanković, Evropski univerzitet Brčko, 2022.

B) POMOĆNA:

- *Kriminalistika – I tom*, dr Vlado Vodinelić, Fakultet za bezbjednost i društvenu samozaštitu, Skopje, 1984.
- *Kriminalistikataktika*, dr Vladimir Krivokapić, Policijska akademija, Beograd, 2003.
- *Kriminalistika operativa*, Stanko Kostić, Policijska akademija, Beograd, 2002.

- *Savremena tehnika istraživanja krivičnih djela*, dr Tomislav Marković, Narodne novine, Zagreb, 1977.
- *Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske*, „Službeni glasnik RS“ broj. 53/2012, 91/2017, 66/2018 i 15/2021.
- *Krivični zakon Republike Srpske*, „Službeni glasnik RS“ broj 64/2017, 104/2018-odluka US, 15/2021, 89/2021, 73/2023 i Sl.glasnik BiH, br. 9//2024 – odluka US BiH

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje **80%**;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa **Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.**

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Ime i prezime saradnika: Ma Slobodanka Kršić.

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ispit.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Pojam, predmet, ciljevi i opravdanje krivičnog postupka i krivičnog procesnog prava, izvori i tumačenje krivičnog procesnog prava.
2	Tema 2. Subjekti krivičnog procesnog prava, pojam i vrste krivičnih sudova, spoljašnje uređenje sudova.
3	Tema 3. Stranke u krivičnom postupku, sporedni procesni subjekti i ostali učesnici u krivičnom postupku.
4	Tema 4. Procesne radnje, forme, vrijeme i sadržina procesnih radnji, vrste procesnih radnji.
5	Tema 5. Radnje dokazivanja i posebne istražne radnje.
6	Tema 6. Radnje procesne prinude prema licima, radnje odlučivanja i ostale procesne radnje.
7	<i>Prvi kolokvij.</i>
8	Tema 7. Pojam, zadatak i obilježja prethodnog postupka, pojam i cilj istrage i postupak stavljanja pod optužnicu.
	Tema 8. Pojam glavnog postupka, glavni pretres, pojam i zadatak glavnog pretresa, tok glavnog pretresa.
10	Tema 9. Pojam, značaj i zadatak pravnih lijekova, vrste pravnih lijekova, dejstvo pravnog lijeka.
11	Tema 10. Redovni pravni lijek, vanredni pravni lijekovi.
12	Tema 11. Posebni krivični postupci.
13	Tema 12. Posebni nekrivični postupci.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti.
15	<i>Drugi kolokvij.</i>

Obaveze studenta: prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada, pismeno polaganje kolokvijuma, prisustvo i polaganje ispita.

Literatura:**A) Osnovna literatura:**

– Simović, Miodrag (2009). *Krivično procesno pravo*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

B) Pomoćna literatura:

– Simović, Miodrag (2005). *Praktični komentar Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske*. Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka.

– Simović, Miodrag (2007). *Praktikum za krivično procesno pravo*. Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**Načini provjere znanja :**

Pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)

91 – 100 = 10 (A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Пун назив (српски и енглески)	СИСТЕМ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ Security system of European Union					
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+В+Л)		
СБ ЕУ	изборни	<i>III</i>	<i>6</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	-
Шифра предмета	ПБК 12					
Академска година од које се програм реализује	2015/16					
Наставник:	проф. др Драгомир Кесеровић					
Сарадник:	ма Душка Зорић					
Врста и ниво студија, студијски програми: <i>Академски студиј првог циклуса, Безбједност и криминалистика 240 ECTS</i>						
Условљеност другим предметима: <i>Нема</i>						
Циљ изучавања предмета: Циљ предмета је да студенти кроз изучавање садржаја овог предмета сублимирају и примијене сва знања из теорије организационих система, националних и наднационалних система безбједности. Треба да стекну основна знања и способности за самосталан и критички приступ изучавању савремених система безбједности и заштите на наднационалном нивоу. Циљ изучавања овог предмета је и схватање суштине међународних и колективних система безбједности. Обучавају се да самостално препознају елементе наднационалности у системима безбједности Организације УН, међународних организација и регионалних безбједносних иницијатива. Кроз изучавање предмета сазнају организациону структуру система безбједности ЕУ, изградњу европског идентитета безбједности и одбране. Препознају комунитарно право као основ правни основ Система безбједности ЕУ. Изуче процесе проширења и пријема нових чланица у ЕУ. Изуче задатке и критеријуме за учешће ЕУ у мисијама подршке миру у Европи и изван европског континента. Сагледају процесе сарадње између система безбједности ЕУ и НАТО и других колективних система безбједности. Упознају се са пројекцијом развоја Система безбједности ЕУ у будућности.						
Исходи учења – компетенције: Реализацијом наставног програма студенти ће бити оспособљени да: <ul style="list-style-type: none"> • Разумију мјесто Система безбједности ЕУ у безбједносним наукама; • Разумију теоријска схватања наднационалних система безбједности; • Разумију процесе историјског настанка, развоја и дјеловања ЕУ и њеног Система безбједности; 						

- Сагледају правне основе и суштину комунитарног права у систему безбједности ЕУ;
- Дефинишу институционалну структуру Система безбједности ЕУ;
- Сагледају концепт Заједничке спољне и безбједносне политике и процес проширења ЕУ;
- Изуче изградњу европског безбједносног идентитета (ЕИБО);
- Сагледају субјекте (снаге) система безбједности ЕУ;
- Сагледају критеријуме и задатке које ЕУ извршава у мисијама одржавања мира, подршке мира и наметања мира, као и у хуманитарним мисијама и мисијама подршке становништву у разним ванредним ситуацијама..

Име и презиме наставника: проф. др Драгомир Кесеровић;

Име и презиме сарадника: Душка Зорић, МА

Метод извођења наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, семинарски рад, колоквијуми, испит (усмени)

Садржај предмета по седмицама:

1	Тема 1: Увод у предмет Систем безбједности ЕУ, основни појмови у области безбједности, заштите и одбране.
2	Тема 2: Безбједност Европе у савремено доба, дезинтеграциони и интеграциони процеси у Европи.
3	Тема 3: Безбједност у постхладноратовском периоду.
4	Тема 4: Историјски осврт на ЕУ.
5	Тема 5: Институције ЕУ.
6	Тема 6: Безбједносна политика у ЕУ. Концепт наднационалног у безбједности, проширење ЕУ.
7	Први колоквиј
8	Тема 7: Изградња европског идентитета безбједности, заједничка спољна и безбједносна политика.
9	Тема 8: Европски систем одбране
10	Тема 9: Систем колективне безбједности ОУН, Системи безбједности ЕУ, Сјевероатлантски савез (НАТО)
11	Тема 10: Западно-европска унија
12	Тема 11: Европске безбједносно-одбрамбене снаге, Европске оружане снаге, стратегијске функције европских ОС.
13	Тема 12: Безбједност ЕУ у будућности, односи ЕУ са НАТО, са САД, са Русијом и другим дијеловима свијета
14	Групни рад и припрема за испит – остале активности
15	Други колоквиј

Обавезе студената: Присуство предавањима, вјежбама и другим наставним активностима.

Литература:

А) ОСНОВНА:

1. Кесеровић, Д.: *Систем безбједности Европске уније*, Факултет за безбједност и заштиту, Бањалука, 2012.
2. Кековић, З.: *Теорија система безбедности*, ФБЗ БЛ, Бања Лука, 2010.

В) ПОМОЋНА:

1. Hatidža Beriša, originalni naučni rad, BEZBEDNOSNA POLITIKA EVROPSKE UNIJE KROZ STRATEŠKU KULTURU UDK327.56::351.88(4-672EU) 341.232.1(4-672EU)
2. Кесеровић, Д и Ћулибрк, Ж.: *Системи безбедности и заштите*, ФБЗ БЛ, Бања Лука, 2017.
3. Радуловић, Р. Б.: *Лексикон безбедности и заштите*, Правни факултет, Н. Сад, 1994.
4. Ђорђевић, О.: *Лексикон безбедности*, Привредапублик, Београд, 1989.
5. Повеља УН
6. Женевске конвенције
7. Комунитарно право ЕУ

Облици провјере знања и оцјењивање:

Начини провјере знања: писмено и усмено.

Критерији: Максималан број поена по свим критеријима - **100**

1. Присуство и активност на предавањима и другим наставним активностима: 10
2. Тестови и колоквији (два у току семестра) : 30
3. Семинарски рад, семинар или презентација: 10
4. Усмени испит: 50

Укупан број потребних бодова за пролазну оцјену је 51.

ОСЈЕНЕ	ECTS ОСЈЕНЕ
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Посебне напомене за предмет:

1. Услов за излазак на колоквије и завршни испит је учешће у наставним активностима у капацитету од најмање 80%;

2. Услов за излазак на завршни испит су успјешно завршене све предиспитне обавезе у складу са Правилима о студирању на првом и другом циклусу студија на Слобомир II Универзитету Бања Лука.

Општа напомена: Силабус је иновиран и ажуриран: јун 2025. године.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	KRIMINOLOGIJA (Criminology)					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
KR	Obavezan	III	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK13					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske studije, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta -da omogući studentima da: <ol style="list-style-type: none"> 1. vladaju osnovnim kriminološkim pojmovima, 2. steknu osnovna znanja o kriminologiji kao nauci, o kriminološkom istraživanju i o teorijskim objašnjenjima kriminaliteta, 3. steknu osnovna znanja o opštim obilježjima, načinu evidentiranja i uzrocima kriminaliteta, 4. steknu osnovna znanja o pojedinim vrstama kriminaliteta, njihovim karakteristikama, uzrocima, izvršiocima i žrtvama, uz poseban naglasak na savremene oblike kriminaliteta i kriminalitet koji vrše i čije žrtve su maloljetnici, djeca i žene, 5. budu u stanju da stečeno teorijsko znanje povežu sa konkretnim slučajevima iz prakse. 						
Ishodi učenja – kompetencije: Objasnjenje kriminaliteta kao pravne , sociološke i kriminološke kategorije treba da omogući razumijevanje fenomena i uzroka kriminaliteta i modaliteta reakcije i njegovog suzbijanja kako na individualnom, tako i na nivou masovne pojave. Stečeno bazično teorijsko znanje o fenomenu kriminaliteta omogućiće da studenti u svom daljnjem stručnom i akademskom obrazovanju bolje razumiju složeniju materiju iz područja kriminologije, kriminalistike i bezbjednosti.						
Ime i prezime nastavnika: Prof.dr. Ljiljana Komlenović						
Ime i prezime saradnika: prof.dr Ljiljana Komlenović						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Prilikom izvođenja nastave korišćemo različite metode - power-point prezentacije, debate, konsultacije, radionice, filmove i druge audio-vizuelni materijale, predavanja gostujućih predavača (gostovanja stručnjaka i profesora sa						

drugih fakulteta) i organizovanje posjeta relevantnim institucijama.

U okviru izvođenja vježbi uvažićemo i sugestije studenata koji mogu da predlože ako imaju zanimljive materijale, slučajeve, ono što nađu u štampi/na internetu, ako pročitaju neku zanimljivu knjigu i sl., a što može biti osnov za diskusiju o različitim oblicima kriminaliteta.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

Sadržaj ovog kursa obuhvata proučavanje kriminaliteta i srodnih delinkventnih i devijantnih ponašanja. Obuhvata istoriju i razvoj teorijske kriminološke misli. Ukazuje na metode izučavanja kriminaliteta na nivou pojedinačne i masovne pojave. Objasnjava kriminalitet na fenomenološkom, etiološkom i viktimološkom nivou i predlaže adekvatne mjere formalne socijalne reakcije.

1	Tema 1. OPŠTA RAZMATRANJA O PREDMETU
2	Tema 2. RAZVOJ KRIMINOLOŠKE MISLI
3	Tema 3. TEORIJSKE OSNOVE ETIOLOGIJE KRIMINALITETA 1.
4	Tema 4. KRIMINOGENI FAKTORI (I)
5	Tema 5. KRIMINOGENI FAKTORI (II)
6	Tema 6. POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA (I)
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA (II)
9	Tema 8. POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA (III)
10	Tema 9. POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA (IV)

11	Tema 10. POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA (IV)
12	Tema 11. OSNOVI VIKTIMOLOGIJE (I)
13	Tema 12. OSNOVI VIKTIMOLOGIJE (II)
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>
Obaveze studenta:	
Aktivno učestvovanje na časovima predavanja i vježbi, izrada jednog seminarskog rada, eseja ili prezentacije, uspješno polaganje dvije provjere znanja i polaganje završnog usmenog ispita.	
Literatura:	
A) OSNOVNA: Osnovna-obavezna literatura koji ćemo koristiti je udžbenik:	
1.Bošković,Milo, Skakavac Zdravko: Kriminologija, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2012.	
B) POMOĆNA:	
1) Milutinović M, <i>Kriminologija</i> ,Savremena administracija, Beograd,1990.	
2)Milutinović, M.: <i>Kriminologija sa osnovama kriminalne politike i penologije</i> ,Savremena administracija, Beograd, 1977.	
3)Singer, M.: <i>Kriminologija</i> , Nakladni zavod Globus, Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu, MUP Republike Hrvatske, Zagreb, 1994.	
4)Ramljak, A., Simović, M.: <i>Viktimologija</i> , Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, 2011.	
5)Siegel,J.: <i>Criminology</i> , Thomson Wadsworth,Belmon, USA, 2006.	
6) Ancel M., <i>Društvena odbrana</i> , Beograd, 1991.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
Načini provjere znanja : pismeno i usmeno	
Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - 100	

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	KRIMINALISTIKA II					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
Krim. II	Obavezan	IV	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK14					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski studij prvog ciklusa – 240 ECTS; Bezbjednost i kriminalistika						
Uslovljenost drugim predmetima: Kriminalistika I						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je da studenti nauče i shvate metode kriminalističke registracije i identifikacije lica, kriminalističku trasologiju i metode istražne tehnike koje se koriste u obezbjeđivanju materijalnih dokaza za podnošenje krivične prijave protiv izvršilaca krivičnih djela, sa aspekta kriminalističkih disciplina – tehnike i metodike.						
Ishodi učenja – kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da shvate i primjenu metode: <ul style="list-style-type: none"> • kriminalističke registracije i identifikacije izvršilaca krivičnih djela; • pronalaženja; fiksiranja i pakovanja tragova krivičnih djela koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku; • sprovođenja istražnih radnji koje su u funkciji obezbjeđivanja materijalnih dokaza vještačenja (ekspertiza); • otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja konkretnih krivičnih djela prema vrstama kriminaliteta (opšti, politički, privredni, ekološki, kompjuterski) te da • prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima i aktivno i konstruktivno učestvuju u timskom radu. 						
Ime i prezime nastavnika: doc.dr Suzana Malešić,						
Ime i prezime saradnika:						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, kolokvijumi, seminarski rad, usmeni ispit						

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1.Uvod u predmet, pojam, predmet, metode i podjela kriminalističke tehnike
2	Tema 2.Kriminalistička registracija i identifikacija lica
3	Tema 3.Istorijske, tradicionalne i savremene metode identifikacije lica i predmeta
4	Tema 4.Pojam, predmet, značaj i klasifikacija tragova u kriminalistici
5	Tema 5.Tragovi ljudskog porijekla i njihova kriminalistička obrada
6	Tema 6.Ostali kriminalistički tragovi i njihova kriminalistička obrada
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7.Metodi istražne tehnike (fizički, hemijski i fizičko-hemijski)
9	Tema 8.Pojam, predmet, metode i podjela kriminalističke metodike
10	Tema 9.Pojam, osnovne karakteristike i metode razjašnjavanja političkog kriminaliteta
11	Tema 10. Pojam, osnovne karakteristike i metode razjašnjavanja opšteg kriminaliteta
12	Tema 11. Metode otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja opšteg kriminaliteta
13	Tema 12. Pojam, osnovne karakteristike i metode razjašnjavanja privrednog, ekološkog i kompjuterskog kriminaliteta
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta:Prisustvo nastavi, vježbama, izrada i odbrana seminarских radova, kolokvijumi, usmeni ispit

Literatura:

A) OSNOVNA:

- , dr Nedeljko Stanković, Evropski univerzitet Brčko, 2022.
- *Kriminalistika*, dr Dragan Gaćeša, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2012.
- *Kriminalistika*, dr Mićo Bošković, Aleksandar Bošković, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2007.

B) POMOĆNA:

- *Kriminalistika tehnika* – dr Radojica Maksimović, Uglješa Todorčić, Policijska akademija, Beograd, 1915.
- *Kriminalistikametodika* – dr Mićo Bošković, Policijska akademija, Beograd, 1998.
- *Forenzička balistika* – Bruno Franjić, dr Mladen Milosavljević, Internacionalna asocijacija kriminalista, Banja Luka, 2009.
- *Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske*, „Službeni glasnik RS“ broj broj 53/2012, 91/2017, 66/2018 i 15/2021.
- *Krivični zakon Republike Srpske*, „Službeni glasnik RS broj 64/2017, 104/2018-odluka US, 15/2021, 89/2021, 73/2023 i Sl.glasnik BiH, br. 9//2024 – odluka US BiH

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE**ECTS OCJENE**

00 – 50 = 5 (FX, F – NE ZADOVOLJAVA)

51 – 60 = 6 (E – ZADOVOLJAVA)

61 – 70 = 7 (D – DOBAR)

71 – 80 = 8 (C – VRLO DOBAR)

81 – 90 = 9 (B – ODLIČAN)

91 – 100 = 10 (A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje **80%**;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	UPRAVNO PRAVO					
	ADMINISTRATIVE LAW					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
UP	obavezan	IV	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK 15					
Akadska godina od koje se program realizuje:			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski studij prvog ciklusa – Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je da studenti nauče sa osnovnim pojmovima iz upravnog prava koje izučava upravu, odnosno organe uprave na svim nivoima vlasti, organe jedinica lokalne samouprave , te organe i organizacije kojima je zakonom povjereno vršenje javnih ovlaštenja. Proučava se postupak koji se vodi pred ovim organima kada oni rješavaju o pravima i obavezama stranaka u određenoj upravnoj stvari, donošenjem konkretnog upravnog akta. Cilj je da se obezbijedi efikasan rad organa uprave, odnosno efikasnije ostvarivanje prava i obaveza stranaka, primjenom pozitivnih propisa. Na taj način će se postići nova znanja za uspješnije povezivanje teorije i prakse, kako bi se studentima približila praktična primjena pozitivnih propisa u praksi i povećao nivo razumijevanja i primjene tih propisa. Realizacijom nastavnog programa studenti će naučiti koliko na rad organa uprave i vršenje njihove upravne djelatnosti utiču, politički, društveni, privredni, pravni, tehnološki i drugi faktori. Posebno razvoj informacionih tehnologija doprinosi stalnim promjenama u upravi i prenošenju javnih ovlaštenja zakonom sa organa uprave na druge organe i organizacije. Razvoj uprave prati veliki broj posebnih zakona iz te oblasti za čiju primjenu se donosi veliki broj podzakonskih akata.</p>						
<p>Ishodi učenja – kompetencije:</p> <p>Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da :</p> <ul style="list-style-type: none"> • protumače i razumiju sistem državne uprave i osnovne oblike formiranja organa uprave, poslove i djelatnost koja se obavlja u tim organima, • objasne relevantnost različitih teorijskih pristupa koji su se odrazili na pozitivno zakonodavstvo iz ove oblasti, 						

- analiziraju uticaj upravnog prava iz zemalja okruženja na naš upravni sistem ,
- Analiziraju uticaj razvoja privrede i privrednih djelatnosti na razvoj upravnog prava i mijenjanje upravnih odnosa,,
- Procjene uticaj informacionih tehnologija na razvoj upravnog prava i šire definisanje državne uprave kao javne uprave davanjem na osnovu zakona, ovlašćenja za vršenje upravnih poslova drugim organima i organizacijama
- prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima

aktivno i konstruktivno učestvuju u timskom radu.

Kroz interaktivno učešće studenti se trebaju osposobiti za rješavanje osnovnih problema sa kojima se susreću organi uprave u praksi.

Ime i prezime nastavnika: *Prof. dr Milena Simović*

Ime i prezime saradnika: *Jelena Dugonjić*

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Predavanja, seminarska nastava, vježbe, pisani radovi, rješavanje praktičnih primjera u praksi (grupni rad), izrada prezentacije iz određene upravne oblasti (individualni rad).

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1: Pojam, organizacija i funkcija uprave; pojam i specifičnost upravno-pravnog odnosa; izvori upravnog prava
2	Tema 2: Organi uprave kao posebna vrsta državnih organa; oblici organa uprave; principi formiranja organa uprave
3	Tema 3: Kontrola uprave; upravno-sudska zaštita ustavom zajamčenih sloboda i prava, ;
4	Tema 4: položaj i uloga kadrova; postupak prijema u radni odnos državnih službenika , prava i dužnosti državnih službenika, disciplinska i materijalna odgovornost
5	Tema 5: Odnos organa državne uprave prema drugim državnim organima
6	Tema 6: ; akti uprave- pojam, obilježja, vrste akata uprave, pravni i materijalni akti, rušljivi i ništavi akti uprave.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7: Pojam i značaj, vrste i osnovna načela upravnog postupka

9	Tema 8: Pojam i vrste nadležnosti;stranka i ostali učesnici u upravnom postupku;opštenje organa i stranaka
10	Tema 9: Rokovi;pokretanje postupka; postupak do donošenja rješenja, dokazni postupak i dokazna sredstva; okončanje prvostepenog upravnog postupka i donošenje rješenja
11	Tema 10: Pravo žalbe; nadležnost za rješavanje po žalbi- rad prvostepenog organa po žalbi i rješavanje drugostepenog organa po žalbi
12	Tema 11: Vanredna pravna sredstva u upravnom postupku;
13	Tema 12: Sudska kontrola zakonitosti upravnih akata; uprvni spor.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1. **Prof. dr Petar Kunić**,Upravno pravo, Banja Luka, Pravni fakultet u Banjoj Luci i Visoka škola unutrašnjih poslova u Banjoj Luci, 2010.

B) POMOĆNA:

Milena Simović, Praktikum za primjenu Zakona o opštem upravnom postupku Banja Luka, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, 2023

Doc. dr Marija Marković, Opšte upravno pravo, skripta, Banja Luka 2008

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokvijumi(dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10

5. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

Ocjene:

00 – 50 = 5 (FX, F – NE ZADOVOLJAVA)

51 – 60 = 6 (E – ZADOVOLJAVA)

61 – 70 = 7 (D – DOBAR)

71 – 80 = 8 (C – VRLO DOBAR)

81 – 90 = 9 (B – ODLIČAN)

91 – 100 = 10 (A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: maj 2025. godine.

Naziv predmeta <i>(srpski i engleski)</i>	NAORUŽANJE I NASTAVA GAĐANJA ARMAMENT AND LESSONS OF SHOOTING					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
NNG	I	IV	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK 16					
Akadska godina od koje se program realizuje:	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je kroz nastavu upoznati studente sa ličnim oružjem koje se koristi u policijskim i vojnim strukturama za izvršavanje namjenskih zadataka. Upoznavanje podrazumijeva sticanje potrebnih znanja o istorijskom razvoju oružja; njegovim osnovnim taktičko - tehničkim karakteristikama, kao i osnovnim stavovima za gađanje, načinom čuvanja i zaštite, kao i mjerama bezbjednosti prilikom rukovanja, čuvanja i održavanja oružja. Cilj praktične obuke je provjera usvojenih teorijskih znanja, kao i provjeravanje spremnosti studenata da pravilno rukuju oružjem u različitim situacijama. Cilj predmeta je, takođe savladavanje materije potrebne za dalje specijalističko osposobljavanje u oblasti poznavanja, upotrebe i rukovanja oružjem.</p>						
<p>Ishodi učenja – kompetencije:</p> <p>Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rukuju individualnim vatrenim oružjem do kalibra 9 mm, • Analiziraju specifičnosti upotrebe ličnog oružja u radnim aktivnostim • Primjenjuju odgovarajuće tehnike upotrebe vatrene oružja, • Pravilno procjenjuju opravdanost upotrebe vatrene oružja. 						
Ime i prezime nastavnika: <i>Doc. dr Željko Zorić</i>						
<p>Metod nastave i savladavanje gradiva:</p> <p>Predavanja, seminarska nastava, vježbe, grupni i individualni rad, simuliranje različitih situacija upotrebe vatrene naoružanja.</p>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	Tema 1: Razvoj streljačkog oružja i njegova podjela
2	Tema 2: Namjena i podjela pištolja
3	Tema 3: Namjena i podjela automata
4	Tema 4: Osnove gađanja sa stavovima za gađanje
5	Tema 5: Mjere bezbjednosti
6	Tema 6: Čuvanje i oržavanje
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7: Pištolj CZ 99, GLOK 17
9	Tema 8: CZ Scorpion, MP5
10	Tema 9: Vazdušno i plinsko oružje
11	Tema 10: Gađanje u kružnu metu 10 metara
12	Tema 11: Gađanje u kružnu metu 20 metara
13	Tema 12: Brzo gađanje u kružnu metu 10 metara
14	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1. Željko,Z., Dragiša, J. *Naoružanje sa nastavom gađanja*,Banja Luka, 2024.
2. Dragiša, J., *Pištolji i automati 9 mm*, Banja Luka, 2019

B) POMOĆNA:

1. Dragiša,J. Dejan P., *Naoružanje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine*, Banja Luka, 2016,
2. Zakon o oružju i municiji ("Službeni glasnik RS", broj 26/16)
3. Zakon o izmjenama zakona o oružju i municiji ("Službeni glasnik RS", broj 18/17)
4. Zakon o izmjenama zakona o oružju i municiji ("Službeni glasnik RS", broj 31/18)

5. Zakon o izmjenama i dopunama zakona o oružju i municiji ("Službeni glasnik RS", broj 58/19)

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pisano i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. SeminarSKI rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	BEZBJEDNOSNI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
BM	obavezan	V	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK 17					
Školska godina od koje se program realizuje:			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski studij prvog ciklusa – 240 ECTS BEZBJEDNOST I KRIMINALISTIKA						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je da studenti nauče i shvate pojam, značaj i ciljeve bezbednosnog menadzmenta. Povećati sposobnost razumjevanja menadzmenta kao procesa, funkcije, naučne discipline, vještine i profesije. Postići nova znanja za uspješnije povezivanje teorije i prakse bezbjednosnog menadzmenta, te povećati nivo razumjevanja i primjene specifičnih menadžerskih vještina, ali i tehnika i metoda. Pružiti osnovna znanja o savremenom upravljanju u organizacijama i zajednicama u delu koji se odnosi na bezbednost, tj da se studenti osposobe da uspešno upravljaju poslovima bezbednosti na svim nivoima. Povećati sposobnost razumevanja aktivnosti bezbednosnog menadzmenta. Realizacijom nastavnog programa studenti će steći nova znanja o istorijskom razvoju bezbednosnog menadzmenta ,njegovom planiranju, organizovanju , koordinaciji i funkcijama. , te načelima i principima. Kroz interaktivno učešće studenti se trebaju osposobiti za rešavanje brojnih problema organizacije, kontrole, i svim drugim složenim aktivnostima bezbednosnog menadzmenta sa akcentom na bezbednosnu kulturu i izradu bezbednosnih procena i planova. Interaktivna nastava , izrada seminarskih radova , učešće na panelima i okruglim stolovima uz uključivanje osposobljavanje studenata ostaje stalna obaveza.</p>						
Ishodi učenja – kompetencije:						
<p style="text-align: center;">➤ Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da :</p> <ul style="list-style-type: none"> • protumače i razumiju osnovne vještine, uloge, funkcije i nivoe bezbjednosnog menadzmenta, 						

- objasne relevantnost različitih teorijskih pristupa za izazove nove poslovne prakse,
- definišu ključne komponente menadžerskih funkcija,
- primjenjuju odgovarajuće tehnike planiranja, organizovanja, vođenja, motivisanja i kontrole upravljanja ljudskim resursima u realnoj praksi,
- ocijene važnost upravljanja operacijama i procesima,
- analiziraju specifičnosti bezbednosnog menadžmenta u okviru raznih subjekata ,
- spoznaju različite teorije bezbednosnog menadžmenta,
- primjenjuju odgovarajuće tehnike i principe bezbednosnog menadžmenta,
- da shvate procese bezbednosnog menadžmenta : praćenje , procenjivanje , kontrola i planiranje,
- uvode dizajniraju sistem bezbednosti u različitim organima , organizacijama I institucijama
- upravljaju rizicima
- prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima bezbednosnog menadžmenta i aktivno učestvuju u timskom radu.

Ime i prezime nastavnika: *Prof. dr Mladen Dostanić*

Ime i prezime saradnika:

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Predavanja, seminarska nastava, vježbe, pisani radovi, rješavanje poslovnih slučajeva (grupni i individualni rad), simuliranje različitih bezbjednosnih situacija.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1: Uvod u nastavni predmet – teorijske osnove menadžmenta
2	Tema 2: Teorije menadžmenta
3	Tema 3: Bezbjednost kao uslovljavajući faktor bezbjednosnog menadžmenta
4	Tema 4: Bezbjednosni menadžment (pojam i vrste bezbjednosnog menadžmenta)
5	Tema 5: Načela i principi bezbjednosnog menadžmenta
6	Tema 6: Menadžer bezbjednosti
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7: Specifičnosti menadžmenta u okviru različitih subjekata bezbjednosti (praćenje i procenjivanje, planiranje i odlučivanje)

9	Tema 8: Specifičnosti menadžmenta u okviru različitih subjekata bezbjednosti (organizovanje, koordinacija i kontrola)
10	Tema 9: Specifičnosti menadžmenta u okviru različitih subjekata bezbjednosti (analiza i ocjena, izvještavanje i informisanje)
11	Tema 10: Upravljanje rizicima bezbjednosti u organizaciji, Efektivno komuniciranje i Kompetencija
12	Tema 11: Upravljanje ljudskim resursima i upravljanje motivacijom
13	Tema 12: Upravljanje bezbjednošću – nov koncept bezbjednosti u korporativnom okruženju.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima, izrada seminarskih radova, rješavanje testova – kolokvijuma.

Literatura:

A) OSNOVNA:

- 1 Daničić, M. *Bezbednosni menadžment*; Fakultet za bezbednost i zaštitu, Banja Luka, 2010.
2. Župljanin, S. *Menadžment*, NUBL, Banja Luka, 2016.

B) POMOĆNA:

1. Dragišić, Z. *Bezbednosni menadžment*, Fakultet bezbednosti, Beograd, 2007.
2. Dostanić, M. *Značaj upravljanja ljudskim resursima za prevenciju kriminaliteta*“ NUBL, Fakultet bezbjednosti i zaštite, Banja Luka, 2021. .
3. Talijan, M., *Opšti i bezbjednosni menadžment*, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2011.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.): 10
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Usmeni ispit: 40

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Назив предмета (српски и енглески)	Детективска дјелатност Detective activity					
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕЦТС	Фонд часова (П+В+Л)		
ДД	О	V	8	2	2	-
Шифра предмета	П Б К 1 8					
Академска година од које се програм реализује:	2015/16					
Врста и ниво студија, студијски програми: академске студије, први циклус студија, Безбједност и криминалистика 240 ECTS						
Условљеност другим предметима: нема условљености другим предметима						
<p>Циљеви изучавања предмета: Детективска дјелатност, као дио приватног сектора безбједности и један од новијих субјеката у систему безбједности, има све већу улогу не само у безбједносном већ и у укупном друштвеном, односно економском смислу. Детективска дјелатност на нашим просторима је појава новијег датума те се у складу с тим донедавно није ни изучавала као посебан наставни предмет. Она је реалност и потреба у савременом свијету, а грађани и организације траже услуге детектива у различитим ситуацијама и по различитим основама. Сам предмет наставне дисциплине детективска дјелатност обухвата изучавање проблематике вршења детективских послова, али и повезаност ове наставне дисциплине са другим сродним дисциплинама. Садржај наставне дисциплине детективска дјелатност обухвата сва битна сазнања и знања, почевши од одређења самог појма детективске дјелатности, услова за вршење детективске дјелатности, детективских послова, надлежности, овлашћења и дужности детектива, па до вршења надзора и престанка обављања детективске дјелатности. Основни циљ ове нове наставне дисциплине јесте стицање нових и специјализованих знања из области детективске дјелатности и упознавање студената са организацијом, облицима и методама дјеловања и свим другим битним питањима и карактеристикама детективске дјелатности, као и њихово оспособљавање за правилну и стручну примјену стечених знања у поступку вршења детективских послова. Наиме, развој технологија захтијева и познавање многих дисциплина од пословно обавјештајне дјелатности, техничке писмености, разумијевања правних аспеката, способности савладавања безбједносних процјена и процеса, брзе перцепције и реакције, стресне отпорности и слично.</p>						
<p>Исходи учења – компетенције: Студенти стичу основна знања о мјесту детективских агенција у систему безбједности и у оквиру тзв. недржавног сектора безбједности. Пошто живимо у времену када се друштво у много већој мјери суочава са све сложенијим облицима друштвено негативних понашања, непходно је да се на страни оних, а то је свакако и приватни сектор безбједности, који се бави пословима прикупљања и обраде података и материјалних доказа, нађу и стручни кадрови који могу одговорити на захтјеве друштва у задовољењу безбједносних потреба појединаца. Такође, многа предузећа нису у прилици да кроз сегмент корпоративне безбједности успоставе функцију безбједности у оквиру својих процеса и ту се отвара могућност међусобне повезаности детективске дјелатности и дјелатности управљања пословањем предузећа. Студентима се дају примјери и задаци да би лакше научили градиво са предавања, воде се дискусије, излажу есеји, као и краћи семинарски радови о појединим темама а по завршетку курса оспособљени су за обављање детективских послова .</p>						
Име и презиме наставника: Проф. др Синиша Ђукић						
Име и презиме сарадника: Ма Душка Зорић						
Метод наставе и савладавање градива: присуство и активност током предавања и вјежби, семинарски рад и завршни испит						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Припремна недјеља, упознавање са предметом Детективска дјелатност.					
2	Детективска дјелатност као научно-наставни предмет, однос наставног предмета детективска дјелатност са сродним наставним предметима.					
3	Општа разматрања о безбједности, приватној безбједности и детективној дјелатности .					
4	Појам, елементи и карактеристике детективске дјелатности.					

5	Нормативни оквир детективске дјелатности.
6	Правни и међународноправни оквир детективске дјелатности, упоредноправни приказ детективске дјелатности.
7	<i>Први колоквиј</i>
8	Обука за приватне детективе.
9	Програм обуке за приватне детективе у Републици Српској.
10	Основи криминалистике, Основи безбједности, Основи кривичног права и кривичног процесног права, Основи прекршајног права, Основи људских права и слобода...
11	Полагање стручног испита за приватне детективе у Републици Српској.
12	Практично поступање приватних детектива..
13	Начела и стандарди детективске дјелатности.
14	Прикупљање и начини прикупљања података, обрада и анализа података.
15	<i>Други колоквиј</i>
Обавезе студента: активно учешће током предавања и вјежби, семинарски рад и завршни испит.	
Литература:	
А) ОСНОВНА: Ђукић. С.: <i>Детективска дјелатност</i> , Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2022., Јовичић, Д.: <i>Детективска дјелатност</i> , Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2012.	
Б) ПОМОЋНА: Група аутора, <i>Детективска дјелатност – теоријски и практични аспекти по стандардима Европске уније - , Дефендологија</i> , Бања Лука, 2008., Ђукић, С., Зорић, Ж.: <i>Актуелно стање и перспективе будућег развоја приватног сектора безбједности у Босни и Херцеговини</i> , <i>Зборник радова, са научног скупа са међународним учешћем на тему: Босна и Херцеговина на балканском раскрићу транзиције</i> , Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања, Бања Лука, 2019., Ђукић, С., Тривуновић, Ј.: <i>Детективска дјелатност у Републици Словенији</i> , <i>Зборник радова Сигурност и оруштво</i> , Универзитет модерних знаности ЦКМ Мостар, Висока школа Унион у мостару, <i>Европски дефендологија центар, Бања Лука, 2021.</i> Ђукић, С.: <i>Детективска дјелатност у функцији заштите и пословања предузећа</i> , <i>Зборник радова, Научно-стручна конференција са међународним учешћем, Одрживи развој-усклађивање интереса или нужна потреба</i> , Висока пословно техничка школа Добој, Добој, 2023., Ђукић, С., & Gostimirović, L.: <i>Domestic training and education of detectives:(Real) need or mere formality</i> , <i>Nauka, bezbednost, policija</i> , Kriminalističko - policijski univerzitet, Beograd, 2024.	
Облици провјере знања и оцјењивање:	
Начини провјере знања: писмено и усмено.	
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима - 100	
1. Присуство и активност на предавањима и другим наставним активностима: 10	
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 15+15	
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):	
4. Семинарски рад, семинар или презентација: 10	
5. Други облици провјере знања: -	
6. Усмени испит: 50	
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 51.	
ОСЈЕНЕ	ECTS ОСЈЕНЕ
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)
Посебне напомене за предмет:	

- 1. Услов за излазак на колоквије и завршни испит је учешће у наставним активностима у капацитету од најмање 80%;**
 - 2. Услов за излазак на завршни испит су успјешно завршене све предиспитне обавезе у складу са Правилима о студирању на првом и другом циклусу студија на Слобомир II Универзитету Бања Лука.**
- Општа напомена: Силабус је иновиран и ажуриран: јун 2025. године.**

Naziv predmeta (srpski i engleski)	MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA (JUVENILE DELINQUENCY)					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
MD	OBAVEZAN	V	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK19					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:						
akademske studije, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta:						
<p>Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa suštinom maloljetničke delinkvencije kao patološke društvene pojave, ovladavanje osnovnim pojmovima i znanjima o maloljetničkoj delinkvenciji kao naučnoj disciplini, te zanačajem naučnog pristupa istraživanju uzroka ove pojave. Osim etioloških, steći će se osnovna znanja o njenim pojedinim fenomenološkim i viktimološkim karakteristikama, uz poseban naglasak na savremene oblike čije žrtve su maloljetnici i djeca.</p>						
Ishodi učenja – kompetencije:						
<p>Na bazi stečenog teorijskog znanja o uzrocima i fenomenološkim oblicima maloljetničke delinkvencije/ spektru ponašanja maloljetnih delinkvenata, njenom obimu i rasprostranjenosti i društvenoj opasnosti studenti će steći predstavu o tome u čemu se ogleda specifičnost maloljetničke delinkvencije u odnosu na kriminalitet punoljetnih osoba i zbog čega se ona tretira kao posebna pravno-moralna i društvena pojava</p> <p>Biti će u stanju kritički analizirati i procjenjivati društvenu opasnost pojave postupati u praksi na adekvatan način pri određivanju modaliteta reakcije i suzbijanja kako na individualnom, tako i na nivou masovne pojave.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shvatiti značaj naučnog pristupa izučavanju MD i istinskog poznavanja pojave, shodno društvenim potrebama radi primjene u praksi radi adekvatne društvene rancije u oblasti maloljetničke delinkvencije - Da studenti ovladaju praktičnim aspektima primjene specifičnih metoda i sredstava u radu sa maloljetnim prestupnicima i delinkventima 						

Ime i prezime nastavnika: prof . dr Ljiljana Komlenović

Ime i prezime saradnika: prof . dr Ljiljana Komlenović

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Prilikom izvođenja nastave koristićemo različite metode - power-point prezentacije, debate, konsultacije, radionice, filmove i druge audio-vizuelni materijale, predavanja gostujućih predavača (gostovanja stručnjaka i profesora sa drugih fakulteta) i organizovanje posjeta relevantnim institucijama.

U okviru izvođenja vežbi uvažićemo i sugestije studenata koji mogu da predlože ako imaju zanimljive materijale, slučajeve, ono što nađu u štampi/na internetu, ako pročitaju neku zanimljivu knjigu i sl., a što može biti osnov za diskusiju o različitim oblicima maloljetničke delinkvencije.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

Sadržaj ovog kursa obuhvata proučavanje maloljetničke delinkvencije i srodnih delinkventnih i devijantnih ponašanja Obuhvata istoriju i razvoj teorijske misli o maloljetničkoj delinkvenciji kao posebnom specifikumu, preko razmatranja njenih specifičnih uzroka, pojavnih oblika, pa do načina društvene reakcije, sa posebni akcentom na njenu prevenciju.

1	Tema 1. OPŠTA RAZMATRANJA Upoznavanje studenata sa materijom: objašnjavanje osnovnih pojmova, predmeta, sadržaja i značaja izučavanja maloljetničke delinkvencije kao naučno- nastavne discipline; razgraničenje pojmova , delinkvencije i socijalnih devijacija, te mjesto maloljetničke delinkvencije u sistemu nauka; pogrešna i savremena shvatanja maloljetničke delinkvencije.
2	Tema 2. MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA KAO INDIVIDUALNA I DRUŠTVENA POJAVA II maloljetnička delinkvencija kao individualna i društvena pojava, Istraživanje problema maloljetničke delinkvencije: maloljetnička delinkvencija kao individualna i društvena pojava, i klasifikacija delinkventnog ponašanja mladih.
3	Tema 3. Psihologija djetinjstva i mladosti: objašnjenje elementarnih pojmova (novorođenče, odojče, rano djetinjstvo, predškolsko dijete, srednje

	djetinjstvo, predadolescencija, sa posebnim osvrtom na pojmove ličnost adolescenta i ličnost maloljetnog delinkventa.
4	Tema 4. ETIOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije (I) Etiološke teorije o maloljetničkoj delinkvenciji i multidimenzionalni pristup u objašnjenju maloljetničke delinkvencije.
5	Tema 5. ETIOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije (II) Endogeni (unutrašnji-lični) i egzogeni (spoljni-socijalni) faktori maloljetne delinkventnosti.
6	Tema 6. FENOMENOLOGIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije Obrada fenomenologije maloljetničke delinkvencije prema kriterijumima: vidovi i oblici maloljetničke delinkvencije - fenomenologija kriminala, prekršaja i asocijalnih ponašanja, fenomenologija maloljetničke delinkvencije u svijetu prema kontinentima i regijama, novi vidovi i oblici maloljetničke delinkvencije i recidivizam kao poseban fenomenološki entitet
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Delinkventska taktika: uticaj kretanja u lošem društvu i prestupničke sredine na kriminalnu sklonost, ranije osude, uloga profesije, spoljašnji izgled i metode tajnog sporazumijevanja.
9	Tema 8. POSTUPAK SA MALOLJETNICIMA U SUKOBU SA ZAKONOM Postupak prema maloljetnicima u sukobu sa zakonom sa posebnim akcentom na specifičnosti kaznene politike prema maloljetnicima s obzirom na starosnu granicu njihove krivične odgovornosti. Zatim, sistem maloljetničkog krivičnog prava (materijalno, procesno i izvršno krivično pravo).
10	Tema 9. ZAKON O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU (lex specialis)

	<p>Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku (specijalni zakon utemeljen na novom krivičnom zakonodavstvu, međunarodnim standardima i iskustvima i primjerima dobre prakse drugih zemalja kojim je na poseban, specifičan način određen krivičnopravni status maloljetnika</p>
11	<p>Tema 10.</p> <p>VIKTIMOLOŠKI ASPEKTI MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</p> <p>Upoznavanje sa pojmovima viktimologije i viktimnosti kao i vidovima , oblicima I modalitetima nasilja i agresije prema djeci i maloljetnicima.</p>
12	<p>Tema 11.</p> <p>METODIKA OTKRIVANJA KRIVIČNIH DJELA MALOLJETNIKA</p> <p>Otkrivanje i razjašnjavanje krivičnih djela maloljetnika, specijalista za rad sa maloljetnicima i saslušavanje djece i maloljetnika.</p>
13	<p>Tema 12.</p> <p>PREVENCIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije</p> <p>Opšti pristup prevenciji maloljetničke delinkvencije: pojam prevencije i njeni osnovni oblici, planiranje i programiranje prevencije, međunarodni standardi u oblasti prevencije maloljetničke delinkvencije i osnovni preventivni subjekti i procesi.</p>
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>
<p>Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima.</p>	
<p>Literatura:</p> <p>A) OSNOVNA:</p> <p>1.Krstić Ostoja: Maloljetnička delinkvencija, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2009.</p> <p>B) POMOĆNA:</p> <p>1.Jašović, Ž.: Kriminologija maloletničke delinkvencije, Naučna knjiga, Beograd 1978.</p> <p>2. Rot,N: Psihologija ličnosti, IX izdanje, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1977.</p> <p>3. Bošković, Milo: <i>Psihosocijalni faktori maloletničkog kriminaliteta</i>, Matica srpska, Novi Sad, 1997.</p> <p>4. Zakon o zaštiti i posupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske 13/10)</p> <p>5. Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djece</p>	

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
4. Drugi oblici provjere znanja:
5. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	JAVNA BEZBJEDNOST (Public safety)					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
JB	Izborni	V	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK20					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademske studije, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovladavanje širim znanjima vezanim za javnu bezbjednost uopšte, kao i konkretnim znanjima o načinima vršenja poslova javne bezbjednosti u našem pravnom sistemu (Republike Srpske i Bosne i Hercegovine).						
Ishodi učenja – kompetencije: Stechena znanja omogućice studentima da na prihvatljiv način ugrade u svoju buduću praksu pri obavljanju bezbjednosnih poslova i zadataka i u privatnom, a posebno javnom sektoru. U prvom redu misli se na policijske organizacije u Bosni i Hercegovini . Na taj način daće se konkretan doprinos iznalaženju kvalitetnih rješenja na aktuelne bezbjednosne probleme.						
Ime i prezime nastavnika: prof.dr Ljiljana Komlenović						
Ime i prezime saradnika: prof.dr Ljiljana Komlenović						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Prilikom izvođenja nastave koristicemo različite metode - power-point prezentacije, debate, konsultacije, radionice, filmove i druge audio-vizuelni materijale, predavanja gostujućih predavača (gostovanja stručnjaka i profesora sa drugih fakulteta) i organizovanje posjeta relevantnim institucijama. U okviru izvođenja vežbi uvažicemo i sugestije studenata koji mogu da predlože ako imaju zanimljive materijale, slučajeve, ono što nađu u štampi/na internetu, ako pročitaju						

neku zanimljivu knjigu i sl., a što može biti osnov za diskusiju na različite teme iz oblasti javne bezbjednosti.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	<p>Tema 1.</p> <p>I Upoznavanje studenata sa materijom: objašnjavanje osnovnih pojmova, predmeta, sadržaja i značaja izučavanja Javne bezbjednosti kao naučno- nastavne discipline; razgraničenje pojmova, javna bezbjednost, državna bezbjednost, vojna bezbjednost i privatna bezbjednost te mjesto Javne bezbjednosti u sistemu nauka koje izučavaju bezbjednosne probleme.</p> <p>II Određivanje oblasti javne bezbjednosti (pojam i vrestejavnosti, nastanak i istorijat javnosti, odnosi sa javnošću - PR)</p>
2	<p>Tema 2.</p> <p style="text-align: center;">II POJAM POLICIJE</p> <p>Nastanak i istorijski razvoj; Period policijske države; Period pravne države; Mjesto i uloga policije u savremenim uslovima; Policijska funkcija; Nadležnost javne bezbjednosti – policije (stvarna i mjesna); Djelokrug policije javne bezbjednosti; Osnovna načela za ostvarivanje policijske funkcije</p>
3	<p>Tema 3.</p> <p style="text-align: center;">III ODNOSI POLICIJE I JAVNOSTI</p> <p>1. Svrha odnosa; 2. Aktuelnost odnosa; 3. Obuka policije za odnose sa javnošću; 4. Policajac – pojedinac i javnost; 5. Predstavljanje policije u javnosti; 6. Principi rada policije u demokratskoj državi</p>
4	<p>Tema 4.</p> <p style="text-align: center;">IV GRUPE I VRSTE POSLOVA JAVNE BEZBJEDNOSTI – OPERATIVNO-STRUČNI POSLOVI (I)</p> <p>1. Zaštita života, lične i imovinske bezbjednosti građana; 2. Sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela, pronalaženje i hvatanje učinilaca KD i njihovo privođenje nadležnim organima; 3. Održavanje javnog reda i mira; 4. Obezbjedivanje zborova i drugih okupljanja građana</p>
5	<p>Tema 5.</p> <p style="text-align: center;">V GRUPE I VRSTE POSLOVA JAVNE BEZBJEDNOSTI - OPERATIVNO-STRUČNI POSLOVI (II)</p> <p>1. Obezbjedjenje određenih ličnosti i objekata</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Bezbjednost, regulisanje i kontrola saobraćaja na putevima 3. Bezbjednost državne granice i kontrola prelaska granice i kretanja i boravka u graničnom pojasu 4. Boravak stranaca 5. Kontrola oružja i municije 6. Kontrola eksplozivnih i drugih opasnih materija 7. Civilna zaštita 8. Zaštita od požara
6	<p>Tema 6.</p> <p style="text-align: center;">VI UPRAVNI UNUTRAŠNJI POSLOVI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspekcijski nadzor 2. Lični status građana 3. Evidentiranje i kontrola prebivališta i boravišta 4. Jedinstveni matični broj građana 5. Izdavanje ličnih karata 6. Izdavanje putnih isprava 7. Poslovi sistemske podrške
7	<p><i>Prvi kolokvij</i></p>
8	<p>Tema 7.</p> <p style="text-align: center;">VII NAČIN RADA POLICIJE JAVNE BEZBJEDNOSTI (I)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Način ostvarivanja aktivnosti policije javne bezbjednosti <ol style="list-style-type: none"> 1.1 <i>socijalna aktivnost policije</i> 1.2 <i>krivična aktivnost policije</i> 1.3 <i>prekršajna aktivnost policije</i> 1.4 <i>upravna aktivnost policije</i> 2. Način obavljanja operativno-sručnih poslova <ol style="list-style-type: none"> 2.1. <i>preventivna i represivna policijska aktivnost</i> 2.2. <i>preventivna policijska kontrola</i> 2.3. <i>pozornička i patrolna djelatnost</i> 2.4. <i>patrolni rejon (patrolna djelatnost)</i>
9	<p>Tema 8.</p> <p style="text-align: center;">VII NAČIN RADA POLICIJE JAVNE BEZBJEDNOSTI (II)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.5. <i>vrste sektora</i> 2.6. <i>poslovi policije na bezbjednosnom sektoru</i> 2.7. <i>dosije bezbjednosnog sektora</i> 1. Policijske mjere <ol style="list-style-type: none"> 1.1 <i>Policijska intervencija</i> 1.2 <i>Princip srazmjernosti</i>

10	<p>Tema 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.. Policijske radnje 4.1. <i>Policijske radnje u krivičnom postupku</i> 4.2. <i>Policijske radnje u prekršajnom postupku</i> 4.3. <i>Policijske radnje u upravnom postupku</i> 5. Stalno dežurstvo 6. Operativni rad
11	<p>Tema 10.</p> <p>XII POLICIJSKA OVLAŠĆENJA (I)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. poslovi policije po Zakonu o policijskim službenicima 2. osnovni principi u primjeni policijskih ovlašćenja 3. davanje upozorenja i davanje naređenja 4. legitimisanje, provjera i utvrđivanje identiteta lica i predmeta 5. pretresanje stana, prostorija i lica 6. privremeno oduzimanje predmeta 7. pozivanje lica i obavljanje razgovora 8. privođenje i sprovođenje lica
12	<p>Tema 11.</p> <p>XII POLICIJSKA OVLAŠĆENJA (II)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lišenje slobode 2. Snimanje na javnim mjestima 3. Zaprimanje prijava 4. Potraga za licima i stvarima 5. Privremeno korišćenje tuđih prevoznih i komunikacionih sredstava 6. Upotreba sile 7. Upotreba fizičke snage
13	<p>Tema 12.</p> <p>XII POLICIJSKA OVLAŠĆENJA (III)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upotreba službene palice 2. Upotreba sredstava za vezivanje 3. Upotreba specijalnih vozila 4. Upotreba službenih pasa 5. Upotreba sredstava za prisilno zaustavljanje lica i vozila (zaprečavanje) 6. Upotreba hemijskih sredstava 7. Upotreba vatrenog oružja 8. Specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave 9. Izveštaj o upotrebi sredstava prinude

14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>
Obaveze studenta:	
Aktivno učestvovanje na časovima predavanja i vježbi, izrada jednog seminarskog rada, eseja ili prezentacije, uspješno polaganje dvije provjere znanja i polaganje završnog usmenog ispita.	
Literatura:	
<p>A) OSNOVNA:</p> <p>1. Jovičić, D.: <i>Javna bezbjednost</i>, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2011.</p> <p>B) POMOĆNA:</p> <p>1. Kešetović, Ž.: <i>Odnosi policije sa javnošću</i>, Viša škola unutrašnjih poslova Beograd, 2000.</p> <p>2. Miletić S, Talić, M.: <i>Javna bezbednost</i>, Fakultet za pravne i poslovne studije, Novi Sad, 2011.</p> <p>3. Tulezi, J.: <i>Policija i javnost</i>, MUP Republike Hrvatske, Policijska akademija, 2000.</p> <p>4. Milosavljević, B.: <i>Nauka o policiji</i>, Policijska akademija Beograd, 1977.</p> <p>5. Mirosavljević, M.: <i>Odnosi s javnošću</i>, Banja Luka College – Besjeda Banja Luka, 2008.</p> <p>6. Gaćeša, D.: <i>Policija, organizacija, nadležnost, rukovođenje</i>, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 1998.</p> <p>7. Bejli, Dejvid: <i>Demokratizacija policije u inostranstvu</i>, U.S. Department of Justice Programs, Washington, DC, 2001 Vašington, 2001.</p> <p>8. Džeremi, Trevis: <i>Policija u tranziciji</i>, Budimpešta 1988.</p> <p>9. Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima (Sl. glasnik RS", br. 57/2016 i 110/2016 a)</p>	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
Načini provjere znanja : pismeno i usmeno	
Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - 100	
<p>1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima:</p> <p>2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) :</p> <p>3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):</p> <p>4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija:</p> <p>5. Drugi oblici provjere znanja:</p> <p>6. Usmeni ispit:</p>	
Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.	

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

- 1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;**
- 2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.**

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	PREKRŠAJNO PRAVO MISDEMEANOR LAW					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
PP	OBAVEZAN	VI	7	30	30	-
Šifra predmeta	PBK 21					
Akadska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske studije, Prvi ciklus studija, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj nastavnog predmeta Prekršajno pravo jeste sticanje osnovnih znanja iz: <ul style="list-style-type: none"> - materijalnog prekršajnog prava,(pojam i osnovna obilježja prekršaja, isključenje postojanja prekršaja, sticaj prekršaja, odgovornost za prekršaj) - procesnog prekršajnog prava (prekršajni postupak, prekršajno – procesni subjekti, rokovi i vraćanje u pređašnje stanje, tok prekršajnog postupka) i - prekršajnog izvršnog prava,(evidencija i brisanje prekršajnih sankcija, izvršenje sankcija) - razgraničenje prekršajnog prava od krivičnog prava i krivičnog postupka. 						
Ishodi učenja – kompetencije: <p>Po uspješnom savladavanju predmeta Prekršajno pravo studenti će biti sposobni da definišu i objasne osnovne pojmove i načela prekršajnog prava, razlikuju i razgraniče prekršajno pravo od krivičnog prava, analiziraju prekršajno pravne akte i sagledaju njihova značenja, identifikuju probleme vezane za normativno uređenje i praktičnu primjenu pojedinih materijalnopравnih i procesnopравnih instituta prekršajnog prava, dobijaju uvid u veliki broj propisa kojim se propisuju prekršaji radi lakšeg i bržeg snalaženja i primjene u praksi, usvajaju stručnu terminologiju kao i značenje izraza kojima će se služiti u radu. Usvajaju znanje o radu svih subjekata u okviru prekršajnog postupka a posebno uloge ovlašćenih službenih lica kao tijela nadležnih za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, te se osposobjavaju za budući rad u domaćim pravosudnim institucijama, upravnim i drugim tijelima.</p>						
Ime i prezime nastavnika: Prof. dr Siniša Karan						
Ime i prezime saradnika: Jelena Dugonjić						

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit (usmeno).

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1.Pojam, predmet i zadatak prekršajnog prava (izvori prekršajnog prava,važenje prekršajnih propisa).
2	Tema 2.Pravna priroda i pojam prekršaja. Obilježja prekršaja.(radnja prekršaja, protivpravnost, određenost u pravnom propisu). Objekt i subjekt prekršaja.
3	Tema 3.Isključenje postojanja prekršaja. (nužna odbrana, krajnja nužda, sila i prijetnja). Vrijeme i mjesto izvršenja prekršaja.
4	Tema 4.Sticaj prekršaja.(pojam i vrste sticaja, prividni sticaj, produženi prekršaj, kolektivni prekršaj, prekršaji sa neodređenim brojem radnji). Saučesništvo u prekršaju (pojam, saizvršilaštvo, podstrekavanje, pomaganje, krivica saučesnika).
5	Tema 5.Krivica fizičkog lica za prekršaj, ((ne) uračunljivost, bitno smanjena uračunljivost, samoskrivljena uračunljivost, vinost, uticaj zablude na krivicu). Krivica pravnih lica za prekršaj.
6	Tema 6.Prekršajne sankcije. (Novčana kazna, mjere upozorenja, zaštitne mjere, nepenalne mjere, maloljetnici i vaspitne mjere). Zastarjelost pokretanja i vođenja prekršajnog postupka. Zastarjelost izvršenja novčane kazne i zaštitne mjere. Tok i prekid zastarjelosti.
7	Prvi kolokvij.
8	Tema 7.Prekršajno procesno pravo. Pojam, predmet i zadatak prekršajnog procesnog prava.
9	Tema 8.Prekršajni postupak (pojam i vrste prekršajnog postupka, faze prekršajnog postupka, osnovna načela prekršajnog postupka).
10	Tema 9.Prekršajno-procesni subjekti (pojam prekršajno-procesnog subjekta, karakteristike prekršajno-procesnih subjekata, vrste prekršajno-procesnih subjekata, spajanje i razdvajanje postupaka, izuzeće).
11	Tema 10.Rokovi i povratak u pređašnje stanje (rokovi u prekršajnom postupku, povraćaj u pređašnje stanje). Troškovi prekršajnog postupka. Imovinskopravni zahtjev. Dokazi i dokazni postupak (pojam i vrste dokaza, postupak dokazivanja).
12	Tema 11.Tok prekršajnog postupka (pokretanje prekršajnog postupka, prekršajni nalog, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, mjere za obezbjeđenje prisustva okrivljenog u sudu i plaćanja novčane kazne, usmeni pretres). Rješenje o prekršaju.
13	Tema 12.Redovni pravni lijek – žalba. Vanredni pravni lijek – ponavljanje postupka. Prekršajna evidencija i brisanje prekršajnih sankcija. Izvršenje prekršajnih sankcija i evidencija o registru novčanih kazni iprekršajnoj evidenciji.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti

15 | Drugi kolokvij.

Obaveze studenta: Prisustvo na nastavi, izrada seminarskog rada, rješavanje testova (kolokvijuma).

Literatura:

A) OSNOVNA:Ljubinko Mitrović, *Prekršajno pravo*, Međunarodno udruženje naučnih radnika AIS – Banja Luka, 2014.

B) POMOĆNA:

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima:10 poena
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) :30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):-
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:-
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE

ECTS OCJENE

00 – 50 = 5 (FX, F – NE ZADOVOLJAVA)

51 – 60 = 6 (E – ZADOVOLJAVA)

61 – 70 = 7 (D – DOBAR)

71 – 80 = 8 (C – VRLO DOBAR)

81 – 90 = 9 (B – ODLIČAN)

91 – 100 = 10 (A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. **Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;**

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	Upravljanje vanrednim situacijama <i>Emergency Management</i>					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
UVS	obavezan	VI	8	30	30	
Šifra predmeta	PBK22					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/2016.			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski nivo studija, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema.						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje adekvatnih znanja iz oblasti poznavanja vanrednih situacija i oblasti poznavanja upravljanja u vanrednim situacijama. Cilj je da studenti znaju pojmovno i terminološko određenje vanrednih situacija; da znaju pojmovno i terminološko određenje koncepata srodnih vanrednim situacijama; da budu upoznati sa tipologijom vanrednih situacija; da poznaju tipologiju različitih vanrednih situacija sa etiološkog i fenomenološkog stanovišta. Isto tako, cilj je da studenti poznaju oblast upravljanja vanrednim situacijama sa normativnog, teorijskog i praktičnog stanovišta; da znaju pojmovno i terminološko određenje upravljanja vanrednim situacijama; da poznaju pojmovno određenje i tipologiju hitnih službi; da znaju faze upravljanja vanrednim situacijama; da budu upoznati pojedinim iskustvima u upravljanju vanrednim situacijama.</p>						
<p>Ishodi učenja – kompetencije: Razumijevanje i shvatanje opasnosti od različitih vanrednih situacija; Razumijevanje i shvatanje opasnosti od različitih prirodnih, tehničko-tehnoloških i društvenih vanrednih situacija u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini; Razumijevanje i shvatanje poteškoća sa kojima se suočavaju hitne službe; Pravilno i adekvatno postupanje prilikom djelovanja u različitim prirodnim, tehničko-tehnološkim i društvenim vanrednim situacijama; Analiziranje i iznalaženje rješenja za probleme nastale u fazama prije, tokom i poslije nesreće.</p>						
Ime i prezime nastavnika: prof. dr Žarko Čulibrk.						
Ime i prezime saradnika: Duška Zorić, M.A.						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	Tema 1. Pojmovno određenje vanrednih situacija.
2	Tema 2. Podjela vanrednih situacija.
3	Tema 3. Prirodne vanredne situacije.
4	Tema 4. Tehničko-tehnološke vanredne situacije.
5	Tema 5. Društvene vanredne situacije.
6	Tema 6. Normativno određenje djelovanja u vanrednim situacijama na nacionalnom i međunarodnom nivou.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Pojmovno određenje upravljanja vanrednim situacijama; Pojmovno određenje hitnih službi i njihova uloga u upravljanju vanrednim situacijama.
9	Tema 8. Faza pripravnosti u upravljanju vanrednim situacijama.
10	Tema 9. Faza odgovora (reagovanja) u upravljanju vanrednim situacijama.
11	Tema 10. Faza otklanjanja posljedica (oporavka) u upravljanju vanrednim situacijama.
12	Tema 11. Faze ublažavanja i informisanja u upravljanju vanrednim situacijama.
13	Tema 12. Iskustva pojedinih zemalja i budući izazovi u upravljanju vanrednim situacijama.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: Prisustvo na nastavi, izrada seminarskog rada, domaći zadaci, rješavanje testova.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1) Čulibrk, Ž.: *Upravljanje vanrednim situacijama*, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banjaluka, 2015.

B) POMOĆNA:

1) *Metodologija za izradu Plana zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća institucija i organa Bosne i Hercegovine*, "Službeni glasnik BiH", br. 74/12

2) *Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini*, "Službeni glasnik BiH", br. 50/08

3) *Procjena ugroženosti Republike Srpske od elementarne nepogode i druge nesreće*, Republička uprava civilne zaštite, Istočno Sarajevo, decembar 2013.

4) Štrbac, K.: *Humanitarne organizacije u zbrinjavanju civilnog stanovništva u vanrednim situacijama*, Vojnoizdavački zavod, Beograd, 2008.

5) *Zakon o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama*, "Službeni glasnik Republike Srpske" broj 121, od 25. decembra 2012. godine

6) Cvetković, V. M.: *Upravljanje rizicima u vanrednim situacijama*, Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama, Beograd, 2020.

7) Cvetković, V. M.: *Bezbednosni rizici i katastrofe*, Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama, Beograd, 2021.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Ime i prezime saradnika: Ma Slobodanka Kršić.

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ispit.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Pojam i definicije organizovanog kriminaliteta, karakteristike organizovanog kriminaliteta, odnos organizovanog kriminaliteta sa drugim vrstama kriminaliteta.
2	Tema 2. Pojam mafije i njene bitne karakteristike, Italijanska mafija, Američka mafija, Kolumbijski narkokarteli, Meksički narkokarteli, Ruska mafija, Japanska mafija, Kineska mafija.
3	Tema 3. Uzroci, fenomenologija i osnovni oblici djelatnosti organizovanog kriminaliteta.
4	Tema 4. Suprotstavljanje organizovanom kriminalitetu, krivični aspekti organizovanog kriminaliteta.
5	Tema 5. Procesni aspekti suprotstavljanja organizovanom kriminalitetu.
6	Tema 6. Kriminalistički aspekti otkrivanja i istrage krivičnih djela organizovanog kriminaliteta.
7	<i>Prvi kolokvij.</i>
8	Tema 7. Savremene metode otkrivanja i istrage krivičnih djela organizovanog kriminaliteta. Savremene metode otkrivanja i istrage krivičnih djela organizovanog kriminaliteta u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.
9	Tema 8. Zakonsko regulisanje posebnih istražnih i radnji u Republici Srpskoj.
10	Tema 9. Nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija, pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnavanje podataka.
11	Tema 10. Nadzor i tehničko snimanje prostorija, tajno praćenje i tehničko snimanje lica, transportnih sredstava i predmeta koji su u vezi s njima.
12	Tema 11. Korišćenje prikrivenog istražitelja i korišćenje informatora.
13	Tema 12. Simulovani i kontrolisani otkup predmeta i simulovano davanje potkupnine, nadzirani prevoz i isporuka predmeta.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti.
15	<i>Drugi kolokvij.</i>

Obaveze studenta: Prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada, pismeno polaganje kolokvijuma i prisustvo i polaganje ispita.

Literatura:**A) Osnovna literatura:**

– Šikman, M. (2011). *Organizovani kriminalitet*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

– Bošković, M. (2008). *Organizovani kriminalitet*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

B) Pomoćna literatura:

– Bošković, M. (2004). *Organizovani kriminalitet i korupcija*. Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**Načini provjere znanja:**

Pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	PRIVATNA BEZBJEDNOST Private security					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
PB	Izborni	VI	8	2	2	
Šifra predmeta	PBK 21					
Školska godina od koje se program realizuje:			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski studij prvog ciklusa – BEZBJEDNOST I KRIMINALISTIKA 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je da studenti nauče i shvate pojam,značaj i ciljeve privatne bezbjednosti. Povećati sposobnost razumijevanja aktivnosti u oblasti privatne bezbjednosti. Postići nova znanja o karakteristikama sistema private bezbjednosti i sadržajima i organizaciji privatne bezbjednosti. Realizacijom nastavnog programa studenti će steći nova znanja o sistemu privatne bezbjednosti, o oblicima ugrožavanja lica, imovine i poslovanja, fizičko i tehničko obezbjeđenje u sistemu privatne bezbjednosti, kao i o zaštiti ličnosti i privatnoj bezbjednosti u stranim zemljama. Kroz interaktivno učešće studenti se trebaju osposobiti za rješavanje brojnih problema organizacija u obezbjeđivanju oblika sistema zaštite koji se primjenjuju, kao i sredstava i metoda uspostavljanja sistema obezbjeđenja.						
Ishodi učenja – kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da : <ul style="list-style-type: none"> • Protumače i razumiju pojam, predmet, značaj, ciljeve i sadržaj privatne bezbjednosti, • Analiziraju specifičnosti bezbjednosnog menadžmenta u okviru raznih subjekata privatne bezbjednosti i indikatore efikasnosti, • Definišu ključne aktivnosti u oblasti privatne bezbjednosti, • Primjenjuju odgovarajuće tehnike fizičkog i tehničkog obezbjeđenja u sistemu privatne bezbjednosti, • Ocjene važnost sistema privatne bezbjednosti, • Identifikuju oblike i nosioce ugrožavanja • Prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima privatne bezbjednosti i aktivno učestvuju u timskom radu. 						

Ime i prezime nastavnika: *Docent Željko Zorić*

Ime i prezime saradnika: **Bojan Vuković**

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Predavanja, seminarska nastava, vježbe, grupni i individualni rad, simuliranje različitih uloga u fizičkom, tehničkom obezbjeđenju i zaštiti ličnosti.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1: Pojam, ciljevi, značaj i sadržaj privatne bezbjednosti
2	Tema 2: Privatna bezbjednost kao nastavno-naučna disciplina
3	Tema 3: Sistem privatne bezbjednosti
4	Tema 4: Ugrožavanje bezbjednosti
5	Tema 5: Oblici ugrožavanja lica, imovine i poslovanja
6	Tema 6: Fizičko obezbjeđenje
7	<i>Prvikolokvij</i>
8	Tema 7: Tehničko obezbjeđenje u sistemu privatne bezbjednosti
9	Tema 8: Bezbjednosni menadžment u sistemu privatne bezbjednosti
10	Tema 9: Zaštita ličnosti
11	Tema 10: Bezbjednosna kultura
12	Tema 11: Poslovna špijunaža
13	Tema 12: Privatna bezbjednost u stranim zemljama
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1. Milan, D., Ljubomir, S., *Privatna bezbjednost, Visoka škola unutrašnjih poslova*, Banja Luka, 2008.
2. Milan, D., *Bezbjednosni menadžment, Fakultet za bezbjednost i zaštitu*, Banja Luka, 2010.

B) POMOĆNA:

1. Ostoja, K., *Etiologija ugrožavanja sistema bezbjednosti, Fakultet za bezbjednost i zaštitu*, Banja Luka, 2007.
2. Bećar, D. (2024). *Javno-privatno partnerstvo: izazovi ugovaranja iz perspektive javnog partnera* (Doctoral dissertation, [D. Bećar]).
3. Marković, J. M. (2024). *Resursi privatne bezbednosti za zaštitu kritične infrastrukture u urbanim uslovima*.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja: pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost napredavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi i kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.): 10
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Usmeni ispit: 40

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	SAJBER BEZBJEDNOST (CYBER SECURITY)				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)	
SB					
Šifra predmeta	FIT – 32, PBK - 24				
Školska godina od koje se program realizuje	2025/2026.				
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski nivo studija, prvi ciklus, FAKULTET INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA I FAKULTET BEZBJEDNOSTI I ZAŠTITE 180 ECTS i 240 ECTS					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta:					
<p>Upoznavanje studenata sa fenomenom Sajber bezbjednosti kao određene planske aktivnosti usmjerene na zaštitu ljudi, hardvera, softvera, sistema, procesa, podataka, informacija i infrastrukture od prijetnji, ugrožavanja i napada korištenjem različitih tehnologija, procesa, alata i politika-procedura za prevenciju, odvracanje i sprječavanje zlonamjernih internih ili eksternih aktivnosti usmjerenih prema poslovnom ili nekom drugom pravnom ili fizičkom subjektu. Razviti kod studenata stav i shvatanje da Sajber bezbjednost nije samo reagovanje, već dizajniranje proaktivnih slojeva zaštite koji ublažavaju rizike i poboljšavaju ukupnu bezbjednost. Pored navedenog upoznati i uvesti studente u oblast sajber bezbjednosti upravljanja u kriznim situacijama kod napada i rizicima od posljedica, sa neophodnim kontinuiranim integriranjem određenih principa u poslovanje, strategije i korisnička rješenja. Upoznati studente sa konceptom Sajber bezbjednosti koji podrazumijeva pored tehničkih i bezbjednosnih vještina i znanja i određene kompetencije zasnovane na naukama o ponašanju (bihevioralnim naukama). Ovakav pristup uključuje implementaciju mjera za povećanje motivacije i posvećenosti zaposlenih, neophodne vremenski i ekonomski determinisane mogućnosti za procjenu individualnih sajber rizika, perspektive individualizacije mogućnosti usvajanja znanja iz oblasti sajber bezbjednosti i uslove pod kojima se mogu postići održivi poslovni efekti. Upoznavanje studenata sa osnovnim konceptima, terminologijom, izazovima, tehnologijom i potrebnim vještinama za održiv sistem uspostavljene sajber bezbjednosti.</p> <p>Upoznavanje studenata sa savremenim kretanjima i trendovima u oblasti sajber bezbjednosti i potrebi razvoja svijesti o kulturi sajber bezbjednosti, kapacitetima, potrebnim znanjima i vještinama za uspješno i bezbjedonosno održivo životno i poslovno okruženje. Kroz nastavni proces omogućiti studentima upoznavanje i razumijevanje kompleksnog fenomena sajber prijetnji i važnosti primjene strategija sajber bezbjednosti na organizacione ciljeve, kao i sticanje praktično upotrebljivih znanja i vještina neophodnih za kreiranje i implementaciju sajber bezbjednosnih polisa, politika, procesa i aktivnosti koje omogućavaju nesmetano odvijanje i postizanje poslovnih ciljeva korištenjem sajber prostora u radu. Pored navedenog upoznati studente o značaju implementacije različitih mjera i to ne samo tehničkih, već i organizacionih, kadrovskih i pravnih za uspješno uspostavljanje i održavanje sajber bezbjednosti, odnosno sveobuhvatan bezbjednosni pristup koji podrazumijeva i pokriva sve nivoje zaštite, od infrastrukture i softverskih alata, preko internih pravila i uloge zaposlenih, pa sve do ugovornih, regulatornih i osiguravajućih mehanizama zaštite.</p>					
Ishodi učenja – kompetencije:					
Studenti će steći multidisciplinarna znanja, posebno fokusirana na zaštitu kritične					

informaciono-komunikacione i tehnološke (IKT) infrastrukture, prepoznavanje i prevenciju sajber prijetnji, napada i krivičnih djela. Pored navedenog studenti će steći i osnovna znanja neophodna za procjenu potreba organizacije ili poslovnog subjekta u kontekstu sajber bezbjednosti. Biće osposobljeni da primjene stečena znanja i vještine za analiziranje postojećeg stanja i definisanje neophodnih potreba za kreiranje odgovarajuće strategije sajber bezbjednosti koja podržava poslovne ciljeve i misiju posmatrane organizacije ili poslovnog subjekta.

Kroz sintezu teorijskih i praktičnih znanja, nastavni proces će omogućiti da steknu osnovna znanja za rad u ovoj deficitarnoj oblasti ili da nastave školovanje na sljedećim studijskim nivoima. Pored navedenog studenti će biti upoznati sa osnovnim standardima u sistemu menadžmenta bezbjednošću informacija i sajber bezbjednosti.

Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći da shvate i razumiju:

- osnovne principe sajber bezbjednosti,
- osnovna saznanja o aktuelnom ekosistemu sajber bezbjednosti,
- da identifikuju ključne ranjivosti, prijetnje i napade u sajber prostoru i mogućnost njihovog izbjegavanja (prevencije), sprječavanja i smanjivanja,
- potrebu zaštite infomacija,
- potrebu zaštite privatnosti podataka koje se skladište na Internetu, kao i rizike koji nastaju.
- osnovne pojmovi iz kriptografije,
- prepoznaju sajber napade na računarske sisteme,
- analiziraju i kategorišu ranjivosti računarskog sistema,
- osnovne elemente blokčejn tehnologije,
- primjenu blokčejn tehnologiju u cilju zaštite od sajber napada,
- kreiraju sistem sajber zaštite za posmatranu strukturu,
- kreiraju strategiju sajber bezbjednosti.

Ime i prezime nastavnika: Doc. dr Vlado Jovanić

Ime i prezime saradnika:

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ispit.

Vježbe:

- V01. Analiza incidenata sajber bezbjednosti.
- V02. Analiza uloga, obaveza i učesnika u incidentima vezanim za sajber bezbjednost.
- V03. Načini reagovanja na sajber incidente i mogući ishodi u odnosu na učesnike.
- V04. Identifikacija prijetnji, rizika i ranjivosti u kontekstu sajber bezbjednosti.
- V05. Analiza vrijednosti, slabosti i postupci u primjeni strategija sajber bezbjednosti.
- V06. Studija slučaja - Phishing napad.
- V07. Studija slučaja - Iskorišćavanje javno poznate ranjivosti.
- V08. Studija slučaja - Bezbjednost mreže.
- V09. Studija slučaja - Incident na nivou aplikacije.
- V10. Primjena alata za sajber bezbjednost.
- V11. Alati za sajber bezbjednost - IP tracker online.
- V12. Alati za sajber bezbjednost - Nmap/Zenmap. - Kali Linux.

Standardi SRPS ISO/IEC 27XXX

Standardi SRPS ISO/IEC 27XXX

Sadržaj predmeta po sedmicama: predavanja	
1	Tema 1. Sajber bezbjednost. Evolucija sajber bezbjednosti. Osnovni principi bezbjednosti informacija. Računarska bezbjednost - poverljivost, integritet i dostupnost. Sajber prostor i okruženje sajber prostora. Bezbjednost u sajber prostoru. Šta je strategija i strategija sajber bezbjednosti u sajber prostoru? Upravljanje kompleksnim odnosima u sajber prostoru. Savremeni konflikt u sajber prostoru.
2	Tema 2. Sajber bezbednost i tipovi sajber bezbednosti. Trendovi. Uticaj interneta na razvoj sajber bezbjednosti. Standardi i okviri u oblasti sajber bezbjednosti i informacione bezbjednosti. NIST okvir za sajber bezbjednost. CIS kritične kontrole bezbjednosti
3	Tema 3. Sajber-bezbjednosni ekosistem. Pristup nultog-povjerenja. Pretpostavka upada. Kratak pregled prijetnji. Sajber bezbjednost i bezbjednosni izazovi. Trenutne prijetnje. Unutrašnje pretnje. Curenje podataka. Alati za sajber bezbjednost.
4	Tema 4. Pregled kriptografije. Uvod u kriptografiju. Osnovni pojmovi u kriptografiji. Hash funkcije. Sigurna hash funkcija. SHA-512. Distribuirana hash tabela (DHT).
5	Tema 5. Sajber rizici i planovi upravljanja rizicima. Kategorizacija sajber rizika. Analiza rizika. Procjena rizika. Ublažavanje rizika. Nadgledanje rizika.
6	Tema 6. Sajber napadi, prijetnje i Informaciono ratovanje (IW), cyber terorizam, krizni menadžment.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Cloud sajber bezbjednost. IKT u oblaku. Arhitektura oblaka. Modeli primjene IKT u oblaku. Modeli isporuka usluga u oblaku.
9	Tema 8. Analiza sajber napada u kompjuterskim sistemima i mrežama. Sajber rizici u kompjuterskim sistemima i mržama. Hakeri, etički hakeri, etički kodeks. Internet prevare, krađa identiteta, sajber uhođenje, sajber zlostavljanje i zaštita. Zlonamjerni programi (razumijevanje, načina širenja i prikaz poznatih zlonamjernih programa). Zaštita od zlonamjernih programa.
10	Tema 9. Sajber bezbjednost u društvenim naukama. InfoSec i humana, nacionalna i globalana sajber bezbjednost. Upravljanje Internetom. Osnove menadžmenta sajber bezbjednosti.
11	Tema 10. Etičke dileme u sajber prostoru: hakovanje, slobode, kripto valute, dark web, deep web, Cyberbullying i dileme svakodnevnog Interneta. Digitalna forenzika. Vještačka inteligencija i sajber bezbjednost
12	Tema 11. Planiranje korporativne politike za sajber bezbjednost. Planiranje nacionalne politike za sajber bezbjednost. Planiranje budžeta i implementacija.
13	Tema 12. Zaštita ljudskih prava i privatnost ličnih podataka. Država, civilno društvo, mediji i ljudska prava u sajber prostoru, InfoSEC i Internet platformi. Trendovi i pravci daljeg razvoja u oblasti sajber bezbjednosti.
14	<i>Drugi kolokvij</i>
15	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
Obaveze studenta: prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarškog rada, pismeno polaganje kolokvijuma i prisustvo i polaganje ispita	
Literatura:	
A) OSNOVNA: Easttom, C. (2020) Computer Security Fundamentals, 4th, Pearson	
B) POMOĆNA: Informacione tehnologije – Tehnike bezbednosti – Smernice za sajber bezbednost, Beograd : Institut za standardizaciju Srbije, 2019.	

Jevremović, A., Veinović, M., Šarac, M., Šimić, G. (2018) Zaštita u računarskim mrežama, Univerzitet Singidunum, Beograd.

Raković, R. (2017) Bezbednost informacija: osnove i smernice, Akademska misao, Beograd
SRPS ISO/IEC 27032:2019

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NEDOVOLJAN)
51 – 60 = 6	(E – DOVOLJAN)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – ODLIČAN IZUZETAN)

Пун назив (српски и енглески)	СИСТЕМИ БЕЗБЈЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ System of security and protection					
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+В+Л)		
СБ и З	обавезан	VII	8	2	2	-
Шифра предмета	РВК 25					
Академска година од које се програм реализује	2015/16					
Наставник:	проф. др Драгомир Кесеровић					
Сарадник:	ма Душка Зорић					
Врста и ниво студија, студијски програми: <i>Академски студиј првог циклуса, Безбједност и криминалистика 240 ЕЦТС</i>						
Условљеност другим предметима: <i>Нема</i>						
<p>Циљ изучавања предмета: Циљ предмета је да студенти кроз изучавање садржаја овог предмета сублимирају и примијене сва знања из теоријских предмета безбједносних наука. Треба да стекну основна знања и способности за самосталан и критички приступ изучавању савремених система безбједности и заштите.</p> <p>Циљ изучавања овог предмета је и схватање суштине система безбједности и заштите као функције и стања друштва и добијање неопходних теоријских знања о законитостима настајања, мијењања и нестајања безбједносних појава, њихових манифестационих облика који су од примарног утицаја на функционисање, организацију и структуру система безбједности и заштите у свакој држави.</p> <p>Неопходно је да врше компаративну анализу наднационалних система безбједности и заштите и комплементарност државне безбједности и заштите са европском и међународном безбједношћу. Потребно је да изуче организационе облике система безбједности и заштите као и ,моделе система безбједности великих држава. Појам и елементи система безбједности и заштите, оновне детерминанте и фактори који одређују карактер, својства и структуру система безбједности и заштите су важни садржаји који се морају усвојити. На крају, циљ је да се теоријска знања о системима безбједности и заштите сагледају кроз темељита изучавања система безбједности БиХ.</p>						
<p>Исходи учења – компетенције:</p> <p>Реализацијом наставног програма студенти ће бити оспособљени да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сагледају и схвате мјесто Система безбједности и заштите у безбједносним наукама; • Разумију теоријска схватања појма система безбједности; • Схватају и тумаче врсте система безбједности: наднационалне, националне, 						

субнационалне и приватне;

- Сагледају свеобухватну класификацију и анализу наднационалних система безбједности;
- Дефинишу кључне елементе националних система безбједности;
- Појмовно одређују и врше класификацијуми субјеката система безбједности;
- Дефинишу правне основе система безбједности БиХ;
- Сагледају субјекте сложеног система безбједности БиХ;
- Појединачно упознају све субјекте система БиХ, уоче његове слабости и сагледају захват промјена које би требало урадити у циљу повећања његове ефикасности.

Име и презиме наставника: проф. др Драгомир Кесеровић;

Име и презиме сарадника: Душка Зорић, мастер

Метод извођења наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, семинарски рад, колоквијуми, испит (усмени)

Садржај предмета по седмицама:

1	Тема 1: Увод у теорију система безбједности
2	Тема 2: Теорија система безбједности
3	Тема 3: Класификација система безбједности
4	Тема 4: Елементи, нивои и компоненте система безбједности
5	Тема 5: Наднационални системи безбједности – глобалне организације
6	Тема 6: Упоредни системи безбједности најмоћнијих држава свијета
7	<i>Први колоквиј</i>
8	Тема 7: Систем безбједности БиХ: уводна разматрања и правне основе
9	Тема 8: Систем безбједности БиХ: неконвенционални субјекти
10	Тема 9: Систем безбједности БиХ: конвенционални субјекти
11	Тема 10: Систем безбједности БиХ: суплементарни субјекти
12	Тема 11: Недржавни сектор безбједности - савремена безбједносна дилема
13	Тема 12: Безбједносна култура
14	Групни рад и припрема за испит – остале активности
15	<i>Други колоквиј</i>

Обавезе студената: Присуство предавањима, вјежбама и другим наставним активностима.

Литература:

А) ОСНОВНА:

1. Кесеровић, Д и Ћулибрк, Ж.: *Системи безбедности и заштите*, ФБЗ БЛ, Бања Лука, 2017.
2. Кековић, З.: *Теорија система безбедности*, ФБЗ БЛ, Бања Лука, 2010.

В) ПОМОЋНА:

1. Ћеранић, П.: *Системи безбједности и питање контроле*, Факултет безбједносних

наука, 2023.

2. Мијалковић, С.: Национална безбедност, Крим.-полицијска академија, БГ, 2009.
3. Радуловић, Р. Б.: *Лексикон безбедности и заштите*, Правни факултет, Н. Сад, 1994.
4. Ђорђевић, О.: *Лексикон безбедности*, Привредапублик, Београд, 1989.
5. Дејтонски мировни споразум, Дејтон-Париз, 1995.
6. Закони и подзаконски акти којима се оснивају и по којима функционишу субјекти СБиЗ у БиХ и Ентитетима, те Брчко Дистрикту.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Начини провјере знања: писмено и усмено.

Критерији: Максималан број поена по свим критеријима - **100**

1. Присуство и активност на предавањима и другим наставним активностима: 10
2. Тестови и колоквији (два у току семестра) : 30
3. Семинарски рад, семинар или презентација: 10
4. Усмени испит: 50

Укупан број потребних бодова за пролазну оцјену је 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Ime i prezime nastavnika: Prof. dr Velibor Bajčić.

Ime i prezime saradnika: Ma Slobodana Kršić.

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ispit.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Pojam, predmet i sadržaj privredne kriminalistike. Metodi privredne kriminalistike u otkrivanju i dokazivanju krivičnih djela.
2	Tema 2. Pojam i definicije privrednog kriminaliteta, karakteristike privrednog kriminaliteta, etiologija privrednog kriminaliteta.
3	Tema 3. Fenomenološka dimenzija privrednog kriminaliteta, oblici kriminaliteta protiv privrede i ekonomskog sistema, protiv finansija i finansijskog sistema, u privredno – finansijskom poslovanju, korupcija u privrednim i vanprivrednim djelatnostima.
4	Tema 4. Sprječavanje i suzbijanje privrednog kriminaliteta, strateški pristup metodici otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela privrednog kriminaliteta, oduzimanje nelegalno stečene imovine, metode finansijske istrage, sistemsko praćenje finansijskih tokova novca.
5	Tema 5. Kriminalistička metodika otkrivanja krivičnih djela privrednog kriminaliteta, dokazivanje krivičnih djela privrednog kriminaliteta.
6	Tema 6. Sprovođenje istrage, subjekti suprotstavljanja privrednom kriminalitetu, subjekti suprotstavljanja privrednom kriminalitetu na međunarodnom nivou.
7	<i>Prvi kolokvij.</i>
8	Tema 7. Kriminalističko tehnička vještačenja.
9	Tema 8. Krivična djela protiv privrede i platnog prometa, zaključenje štetnog ugovora, nesavjesno privredno poslovanje, falsifikovanje novca.
10	Tema 9. Pranje novca, nedozvoljena trgovina, falsifikovanje i zloupotreba kreditnih kartica i kartica za bezgotovinsko plaćanje, utaja poreza i doprinosa, krijumčarenje.
11	Tema 10. Krivična djela protiv službene dužnosti, zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja, pronevjera, prevara u službi.
12	Tema 11. Primanje i davanje mita, odavanje službene tajne.
13	Tema 12. Metodi suprotstavljanja korupciji.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti.
15	<i>Drugi kolokvij.</i>

Obaveze studenta: Prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada, pismeno polaganje kolokvijuma i prisustvo i polaganje ispita.

Literatura:

A) Osnovna literatura:

– Šikman, M.; Jovičić, D. (2013). *Privredna kriminalistika*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

B) Pomoćna literatura:

– Bošković, M. (2009). *Privredna kriminalistika*. Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka.

– Simović, M.; Jovašević, D.; Simović, V. (2016). *Privredno kazneno pravo*. Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja :

Pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 15
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 45

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA					
	MANAGING HUMAN RESOURCES					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
ULJR	obavezan	VII	8	2	2	
Šifra predmeta	PBK 27					
Školska godina od koje se program realizuje:			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski studij prvog ciklusa – 240 ECTS; BEZBJEDNOST I KRIMINALISTIKA						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je da studenti nauče i shvate ulogu, značaj i ciljeve upravljanja ljudskim resursima . Povećati sposobnost razumijevanja aktivnosti u oblasti upravljanja ljudskim resursima. Postići nova znanja za uspješnije povezivanje teorije i prakse u procesu analize posla, planiranja, regrutovanja, selekcije i socijalizacije, treninga i obrazovanja zaposlenih, nagrađivanja i motivisanja i zdravlju i bezbjednosti zaposlenih., te povećati nivo razumijevanja i primjene specifičnih vještina, ali i tehnika i metoda. Realizacijom nastavnog programa studenti će naučiti kako, i na koji način aktivnosti u oblasti upravljanja ljudskim resursima utiču na izbor “pravih ljudi na prava mjesta” čime će se ustanoviti odgovori na ključno pitanje : “ Kako i na koji način ostvariti organizacione uspješnosti uz pomoć ljudi i njihovih potencijala i kako obezbjediti kadrove potrebnih znanja, sposobnosti i vještina”? Kroz interaktivno učešće studenti se trebaju osposobiti za rješavanje brojnih problema organizacija u obezbjeđivanju kadrova sa potrebnim znanjima kao i obezbjeđivanju pretpostavki za njihov uspješan razvoj.</p>						
Ishodi učenja – kompetencije:						
Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da :						
<ul style="list-style-type: none"> • protumače i razumiju pojam, predmet, značaj, ciljeve i način upravljanja ljudskim resursima, • analiziraju uticaj aktivnosti u oblasti upravljanja ljudskim resursima, • definišu ključne aktivnosti u oblasti upravljanja ljudskim resursima, • primjenjuju odgovarajuće tehnike planiranja, organizovanja, vođenja, motivisanja i kontrole upravljanja ljudskim resursima u realnoj praksi, • ocijene važnost upravljanja ljudskim resursima, • vrednuju uspješnost u planiranju, regrutovanju, selekciji, socijalizaciji, treningu i obrazovanju, nagrađivanju i motivisanju, zdravlju i bezbjednosti zaposlenih. 						

- prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima u upravljanju ljudskim resursima i aktivno učestvuju u timskom radu.

Ime i prezime nastavnika: *Prof. dr Krstan Borojević*

Ime i prezime saradnika: *Prof. dr Mladen Dostanić*

Metod nastave i savladavanje gradiva:

Predavanja, seminarska nastava, vježbe, grupni i individualni rad, simuliranje različitih uloga u procesu upravljanja ljudskim resursima...

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1: Pojam, predmet i značaj upravljanja ljudskim resursima
2	Tema 2: Ciljevi i način upravljanja ljudskim resursima
3	Tema 3: Aktivnosti u oblasti upravljanja ljudskim resursima – Analiza posla
4	Tema 4: Planiranje ljudskih resursa
5	Tema 5: Rekrutovanje ljudskih resursa
6	Tema 6: Selekcija, socijalizacija i orijentacija zaposlenih
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7: Trening i obrazovanje zaposlenih
9	Tema 8: Ocjenjivanje performansi zaposlenih
10	Tema 9: Nagrađivanje i motivisanje zaposlenih
11	Tema 10: Opšta i posebna zaštita zaposlenih
12	Tema 11: Upravljanje karijerom, degradacija i otpuštanje zaposlenih
13	Tema 12: Organizacija funkcije upravljanja ljudskim resursima
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: prisustvo predavanjima, vježbama i drugim nastavnim aktivnostima.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1. Živko, K., Miroslav, T., Upravljanje ljudskim resursima, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2010.
2. Krstan, B., Duško, K., Strategijsko upravljanje ljudskim resursima, NUBL, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2015.

B) POMOĆNA:

1. Mladen, D., Značaj upravljanja ljudskih resursa za prevenciju kriminaliteta, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2021.
2. Živko, K., Mile, V., Menadžment ljudskih resursa, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2007.
3. Dobrivoje, M., Slobodan, R., Menadžment ljudskih strana, Tehnički fakultet, Novi Sad, 2011.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno.

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.): 10
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Usmeni ispit: 40

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u

kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	Terorizam <i>Terrorism</i>					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
TER	izborni	VII	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK28					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski nivo studija, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema.						
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje adekvatnih znanja iz oblasti poznavanja terorizma i borbe protiv terorizma. Cilj je da studenti znaju pojmovno i terminološko određenje terorizma; da shvate istorijski razvoj terorizma; da poznaju etiologiju terorizma; da znaju karakterologiju terorizma; da budu upoznati sa tipologijom terorizma; da znaju fenomenologiju terorizma. Isto tako, cilj je da studenti poznaju oblast borbe protiv terorizma; da poznaju ofanzivne i defanzivne mjere i radnje protivterorističke borbe i protivterorističke zaštite; te da budu upoznati sa tim kako se borba protiv terorizma vrši u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.						
Ishodi učenja – kompetencije: Razumijevanje i shvatanje problematike ekstremizma i terorizma u današnjem svijetu; Razumijevanje i shvatanje problematike ekstremizma i terorizma u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini; Razumijevanje i shvatanje problematike borbe protiv terorizma u današnjem svijetu; Pravilno i adekvatno postupanje u borbi protiv unutrašnjeg ekstremizma i terorizma; Pravilno i adekvatno postupanje u borbi protiv međunarodnog ekstremizma i terorizma.						
Ime i prezime nastavnika: prof. dr Žarko Čulibrk.						
Ime i prezime saradnika:						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						

1	Tema 1. Pojmovno određenje terorizma.
2	Tema 2. Istorijat terorizma.
3	Tema 3. Uzroci terorizma.
4	Tema 4. Obilježja terorizma.
5	Tema 5. Podjela terorizma.
6	Tema 6. Sredstva i metodi izvođenja terorističkih napada.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Klasični terorizam.
9	Tema 8. Samoubilački terorizam.
10	Tema 9. Terorističke organizacije.
11	Tema 10. Borba protiv terorizma.
12	Tema 11. Antiterorizam i protivterorizam.
13	Tema 12. Borba protiv terorizma u BiH.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: Prisustvo na nastavi, izrada seminarskog rada, domaći zadaci, rješavanje testova.

Literatura:

A) OSNOVNA:

1) Šikman, M.: *Terorizam*, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banjaluka, 2010.

B) POMOĆNA:

1) Čulibrk, Ž.: *The Causes Of Suicide Terrorism*, LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019.

2) Jović, R. i Savić, A.: *Bioterorizam: Biološki rat, biološko oružje*, Institut za političke studije, Beograd, 2004.

- 3) Mijalkovski, M.: *Odgovor terorizmu*, Fakultet civilne odbrane, Beograd, 2005.
- 4) Mijalkovski, M.: *Terorizam*, Fakultet civilne odbrane, Beograd, 2004
- 5) Mijalkovski, M.: *Terorizam i protivteroristička borba*, Vojna akademija VSCG, Beograd, 2003.
- 6) Milošević, M.: *Odbrana od terorizma*, Svet knjige, Beograd, 2005.
- 7) Mandić, M.: *Samoubilački terorizam u savremenom svetu*, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2014.
- 8) Živaljević, D.: *Radikalizacija društva i terorizam*, Službeni glasnik, Beograd, 2022.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	KRIVIČNO IZVRŠNO PRAVO					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
IKS	IZBORNI	VII	6	30	30	
Šifra predmeta	P B K 28					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski nivo studija, prvi ciklus. Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: krivično pravo, krivično procesno pravo						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima i institutima izvršnog krivičnog prava, radi sticanja relevantnih znanja o karakteristikama, elementima i obilježjima osnovnih i opštih instituta izvršnog krivičnog ili penitencijarnog prava, odnosno sistema izvršenja krivičnih sankcija. Kao poseban cilj, ističe se potreba razumijevanja izvršenja krivičnih sankcija u svjetlu harmonizacije izvršenja krivičnih sankcija sa evropskim standardima u ovoj oblasti. Izučavanjem ovog predmeta studenti trebaju ovladati tumačenjem i primjenom propisa iz oblasti izvršnog krivičnog prava i materijalnog krivičnog prava. Uvažavajući nužnost implementacije programa cjeloživotnog učenja, cilj je da se studenti osposobe za sticanje novih znanja na višim nivoima studija, i posebno novih aplikativnih znanja kroz programe cjeloživotnog učenja. U realizaciji praktičnog dijela plana i programa predmeta, cilj je da studenti steknu uvid i da razumiju funkcionisanje kazneno-popravnih ustanova u realnoj praksi.						
Ishodi učenja – kompetencije: Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti pripremljeni i osposobljeni za obavljanje odgovarajućih poslova u ustanovama i institucijama koje se bave izvršenjem krivičnih sankcija – kroz sticanje relevantnih znanja i vještina (standardni policijski poslovi, poslovi sudske policije, poslovi zatvorske policije i drugi složeni poslovi u procesu izvršenja krivičnih sankcija). Studenti će raspolagati osnovnim znanjima neophodnim za nastavak izučavanja problematike izvršenja krivičnih sankcija na višim nivoima akademskih studija i moći će učestvovati u realizaciji projekata i programa harmonizacije izvršnog krivičnog zakonodavstva Republike Srpske sa evropskim izvršnim zakonodavstvom.						
Ime i prezime nastavnika: doc. dr Suzana Malešić						

Ime i prezime saradnika:

Metod nastave i savladavanje gradiva:Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, posjete pravosudnim ustanovama i institucijama u oblasti izvršenja krivičnih sankcija, seminarski rad, kolokvijumi i završni ispit. U realizaciji plana i programa predmeta primjenjivaće se savremene naučne metode pogodne za sticanje relevantnih znanja i vještina u ovoj oblasti.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Osnovni pojmovi izvršnog krivičnog prava
2	Tema 2. Istorijski razvoj krivičnog prava i sistema kazni
3	Tema 3. Razvojsistemakrivičnihsankcija – pravniosnoviciljevikažnjavanja, pojamvrsteisvrhokrivičnihsankcija
4	Tema 4. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH i Republici Srpskoj
5	Tema 5. Organizacija kazneno-popravnih ustanova u Republici Srpskoj
6	Tema 6. Izvršenje kazne zatvora u Republici Srpskoj (i u uporednom pravu)
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Izvršenjeostalihkazni u RepubliciSrpskoj (i u uporednompravu)
	Tema 8. Amnestijaipomilovanjeosuđenihlica
10	Tema 9. Uslovniotpustiotpuštanjeosuđenihlica
11	Tema 10. Materijalnopravniiprocesnopravnipoložajmaloljetnihdelikvenata
12	Tema 11. Izvršenje krivičnih sankcija nad maloljetnim licima
13	Tema 12. Izvršenje krivičnih sankcija u BiH
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta:prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada,pismeno polaganje kolokvijuma i prisustvo i polaganje ispita

Literatura:

Literatura:**A) OSNOVNA:**

1. Simović, M. i drugi, (2014), *Izvršno krivično pravo*, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Istočno Sarajevo.
2. Selak, G. (2017), *Sistem izvršenja krivičnih sankcija u Republici Srpskoj*, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka

B) POMOĆNA:

1. Simović, M. (2005), *Praktični komentar Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske*, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka.
2. Simović, M. (2007), *Praktikum za krivično procesno pravo*, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka.
3. Zakoni o izvršenju krivičnih sankcija RS i BiH

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

- 1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;**
- 2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.**

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	EKOLOŠKI KRIMINALITET Ecological crime					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
EK	Obavezni	VIII	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK29					
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16					
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademijski studij prvog ciklusa – 240 ECTS; Bezbjednost i kriminalistika						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Da studenti steknu neophodna znanja o izvorima i oblicima ugrožavanja životne sredine, normativnoj regulativi, te osnovnim metodama i subjektima sprečavanja i otkrivanja ekoloških delikata.						
Ishodi učenja – kompetencije: Realizacijom nastavnog programa studenti će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> • raspoznaju izvore i oblike ugrožavanja životne sredine; • znaju pravne propise koji regulišu oblast životne sredine i ekološke delikte; • značaj i ulogu pojedinih subjekata u suzbijanju ekološkog kriminaliteta; • prepoznaju ekološka krivična djela • za primjenu metode sprečavanja, otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja ekoloških krivičnih djela, te • prezentuju i argumentuju vlastite stavove o određenim problemima i aktivno i konstruktivno učestvuju u timskom radu. 						
Ime i prezime nastavnika: doc.dr Suzana Malešić						
Ime i prezime saradnika: ma Duška Zorić						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Tema 1.Uvod u predmet, pojmovno određenje ekologije i životne sredine					

2	Tema 2. Izvori i oblici ugrožavanja životne sredine uopšteno
3.	Tema 3. Izvori i oblici ugrožavanja životne sredine djelatnošću čovjeka
4	Tema 4. Osnovna načela zaštite životne sredine
5	Tema 5. Normativno pravna regulativa ekoloških delikata
6	Tema 6. Pojam, karakteristike i osnovni uzroci ekološkog kriminaliteta
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Organizovani ekološki kriminalitet
9	Tema 8. Krivično pravna obilježja ekoloških krivičnih djela
10	Tema 9. Krivično pravna obilježja ekoloških krivičnih djela
11	Tema 10. Bezbjednosni subjekti u suzbijanju ekološkog kriminaliteta
12	Tema 11. Metodi otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja ekoloških krivičnih djela
13	Tema 12. Metodika otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja ekoloških krivičnih djela
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: Prisustvo nastavi, vježbama, izrada i odbrana seminarских radova, kolokvijumi, usmeni ispit

Literatura:

A) OSNOVNA:

- *Ekološka bezbjednost*, dr Dragan Gaćeša, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2018.
- *Ekološki kriminalitet*, dr Mićo i Dejan Bošković, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2008.

B) POMOĆNA:

- *Kriminalistika*, dr Dragan Gaćeša, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2012.
- *Kriminalistikatehnika* – dr Radojica Maksimović, Uglješa Todorčić, Policijska akademija, Beograd, 1915.

- *Kriminalistik ametodika* – dr Mićo Bošković, Policijska akademija, Beograd, 1998.
- *Zakon o zaštiti prirode*, „Službeni glasnik RS“ br.49/2024.
- *Zakon o zaštiti životne sredine*, „Službeni glasnik RS“, broj. “, 71/2012, 79/2015, 70/2020.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	PREVENCIJA KRIMINALITETA (Crime prevention)					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
PK	Obavezan	VIII	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK30					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademske studije, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta <p>Osnovni cilj je da, kroz izučavanje materije i predviđenih sadržaja približe studentima prevenciju kriminaliteta, kao ideal savremene politike suprostavljanja kriminalitetu i steknu primjenjiva znanja na koja će se oslanjati u obavljanju predstojeće bezbjednosno-zaštitne djelatnosti.</p>						
Ishodi učenja – kompetencije: <p>Poznavanje ove problematike potrebno je svakom visokoobrazovanom građaninu, posebno pripadniku službi bezbjednosti. Stečena znanja treba da udovolje praktičnim potrebama diplomiranih pravnika za bezbjednost i kriminalistiku. U zavisnosti od zadataka i ovlašćenja u praksi, (bilo u operativi ili kao pripadnici službi bezbjednosti) imaće široke mogućnosti da inkorporiraju stečeno znanje i da se, sa stručnog aspekta proaktivno i reaktivno uključuju u sprečavanje kriminaliteta.</p>						
Ime i prezime nastavnika: prof.dr Ljiljana Komlenović						
Ime i prezime saradnika: prof.dr Ljiljana Komlenović						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Prilikom izvođenja nastave korišćemo različite metode - power-point prezentacije, debate, konsultacije, radionice, filmove i druge audio-vizuelni materijale, predavanja						

gostujućih predavača (gostovanja stručnjaka i profesora sa drugih fakulteta) i organizovanje posjeta relevantnim institucijama.

U okviru izvođenja vežbi uvažićemo i sugestije studenata koji mogu da predlože ako imaju zanimljive materijale, slučajeve, ono što nađu u štampi/na internetu, ako pročitaju neku zanimljivu knjigu i sl., a što može biti osnov za diskusiju na različite teme iz oblasti prevencije kriminaliteta.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	<p>Tema 1.</p> <p style="text-align: center;">I OPŠTA RAZMATRANJA</p> <p>I Upoznavanje studenata sa materijom: objašnjavanje osnovnih pojmova, predmeta, cilja, metoda i značaja izučavanja Prevencije kriminaliteta kao naučno- nastavne discipline; te mjesto Prevencije kriminaliteta u sistemu nauka koje izučavaju bezbjednosne probleme.</p> <p>II Pojam i osnovna sadržina prevencije kriminaliteta držaja i značaja izučavanja Prevencije kriminaliteta kao naučno- nastavne discipline; objašnjenje različitih shvatanja prevencije, te mjesto Prevencije kriminaliteta u sistemu nauka koje izučavaju bezbjednosne probleme.</p> <p>III Objašnjenje različitih shvatanja i vrste prevencije.</p>
2	<p>Tema 2.</p> <p style="text-align: center;">I OPŠTA RAZMATRANJA</p> <p>IV Osnovna načela prevencije kriminaliteta (1.Načelo ustavnosti zakonitosti, 2. Načelo humanosti, 3. Načelo javnosti, 4. Načelo diferencijacije, 5. Načelo koordinacije i saradnje, 6. Načelo metodičnosti i planiranja, 7. Načelo jedinstva reperesije i prevencije 8. Načelo ekonomičnosti 9. Načelo primjene nauke)</p>
3	<p>Tema 3.</p> <p style="text-align: center;">II PREVENTIVNO - KRIMINALISTIČKA DJELATNOST</p> <p>I Uticaj policijske prakse na kriminalnu politiku</p> <ol style="list-style-type: none">1. Strategija suptortstavljanja krivičnim djelima i njihovim izvršiocima2. Policijsko partnerstvo u prevenciju kriminaliteta3. Policija i kriminalna politika4. „Konstruisanje i istraživanje slike kriminaliteta od strane policije
4	<p>Tema 4.</p> <p style="text-align: center;">II PREVENTIVNO - KRIMINALISTIČKA DJELATNOST</p> <p>II Preduslovi racionalne kriminalističke preventivne strategije</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kriminalistička strategija <p>III Služba za suzbijanje kriminaliteta</p> <p>IV Uslovi za bolju efikasnost kriminalističke preventivne djelatnosti</p>

	<p>V Preventivni rad ovlaštenih službenih lica VI Proučavanje predkriminalnih stanja VII Ostali oblici preventivnog djelovanja</p>
5	<p>Tema 5.</p> <p style="text-align: center;">III SOCIJALNO-PREVENTIVNA DJELATNOST</p> <p>I Vrste socijalne prevencije II Osnovne mjere, subjekti i procesi socijalne prevencije</p>
6	<p>Tema 6.</p> <p style="text-align: center;">IV PRAVO U FUNKCIJI PREVENCIJE</p> <p>I Uloga pravosudnih organa u sprečavanju kriminaliteta II Uloga međunarodne krivično-pravne pomoći u prevenciji kriminaliteta III Uloga i značaj humanitarnog prava u sprečavanju kriminaliteta</p>
7	<p><i>Prvi kolokvij</i></p>
8	<p>Tema 7.</p> <p style="text-align: center;">V PREVENTIVNA DJELATNOST ORGANA UNUTRAŠNJIH POSLOVA</p> <p>I Pravni osnov preventivnog postupanja organa unutrašnjih poslova II Policijska funkcija kao socijalna funkcija III Preventivno-otkrivačka funkcija organa unutrašnjih poslova IV Kriminalističko-preventivna djelatnost</p>
9	<p>Tema 8.</p> <p style="text-align: center;">VI AKTIVIRANJE PREVENTIVNOG SUZBIJANJA KRIMINALITETA</p> <p>I Aktiviranje policije u cilju suzbijanja urbanog kriminaliteta II Kriminalistička viktimologija III Plansko usmjeravanje prevencije IV Bečka deklaracija o kriminalitetu i pravosuđu</p>
10	<p>Tema 9.</p> <p style="text-align: center;">VII ODNOSI S JAVNOŠĆU</p> <p>I Sadržaj i značaj odnosa s javnošću II Instiucionalizovani oblici „odnosa s javnošću“ III Uzroci negativnih stavova javnosti prema policiji IV Ponašanje policajca kao službenog lica V Prevencija i iskustva nekih stranih policija u suzbijanju kriminaliteta</p>
11	<p>Tema 10.</p> <p style="text-align: center;">VIII PREVENTIVNO-TEHNIČKA ZAŠTITA</p>

	<p>I Osnovni pojmovi preventivne zaštite potencijalno ugroženih objekata</p> <p>II Tehnika u službi prevencije</p> <p>III Fizičko-tehničko obezbjeđenje</p> <p>IV Zaštita objekata od posebnog značaja</p>
12	<p>Tema 11.</p> <p style="text-align: center;">IX ZAŠTITA ODREĐENIH LIČNOSTI</p> <p>I Obezbjedeње stana</p> <p>II Obezbjedeње kretanja</p> <p>III Obezbjedeње radnih prostorija</p> <p>IV Obazrivost u privatnom i profesionalnom životu</p>
13	<p>Tema 12.</p> <p style="text-align: center;">X PREVENTIVNO POSTUPANJE U VANREDNIM SITUACIJAMA</p> <p>I Požari i protivpožarna zaštita</p> <p>II Povrede na radu</p> <p>III Postupak u slučaju nasilne smrti</p> <p>IV Uloga i zadaci policije prilikom katastrofa, elementarnih nepogoda i teških nezgoda sa velikim brojem ljudskih žrtava</p> <p>V Spasavanje pomoću helikoptera</p>
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>
<p>Obaveze studenta:</p> <p>Aktivno učestvovanje na časovima predavanja i vježbi, izrada jednog seminarskog rada, eseja ili prezentacije, uspješno polaganje dvije provjere znanja i polaganje završnog usmenog ispita.</p>	
<p>Literatura:</p> <p>A) OSNOVNA:</p> <p>1. Krstić, O.: <i>Prevenција kriminaliteta</i>, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2007.</p> <p>B) POMOĆNA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krivokapić, V.: <i>Prevenција kriminaliteta</i>, Beograd, Policijska akademija, 2002 2. Meško, G.: <i>Osnove pretpostavanja kriminalitete</i>, Visoka policijska varnosna škola, Ljubljana, 2002. 3. Muratbegović, E. : <i>Prevenција kriminaliteta</i>, hrestomatija, Sarajevo, 2010. 4. Milutinović, M.: <i>Kriminalna politika</i>, Savremena administracija, Beograd, 1984 5. Ristović, S.: <i>Policijski menadžment u suzbijanju kriminaliteta</i>, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2006. 	

6. Komlenović, Lj.: Naučna istraživanja kriminaliteta u Republici Srpskoj – problemi i pravci razvoja, naučna monografija, NUBL – Fakultet za bezbjednost i zaštitu, 2019.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima:
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) :
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija:
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit:

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje **80%**;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa **Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.**

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	POLICIJSKO PRAVO Police law					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
PP	O	VIII	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK 31					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski nivo studija, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistika 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: nema						
Ciljevi izučavanja predmeta:						
<p>Unaprjeđenje naučnih saznanja, teorijskih shvatanja i razvijanje akademskih sposobnosti za dalja istraživanja u oblasti policijskog prava, kao i ovladavanje potrebnim znanjima i vještinama za prepoznavanje i razvrstavanje pojedinih rješenja u oblasti policijskog prava. Rezultat savladanog programa iz ovog predmeta biće i sticanje osnovnih i posebnih znanja o policijskom pravu u svijetu i kod nas po pitanju primjene i zaštite zakona i zakonitosti kao i međunarodne policijske saradnje. Pored navedenog ciljevi izučavanja predmeta Policijsko pravo su i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sticanje znanja o pojmu, nastanku i istorijskom razvoju policije i policijske strukture, - upoznavanje sa organizacijom, nadležnostima i poslovima Ministarstva unutrašnjih poslova i policije (upoznavanje sa organizacionom strukturom po vertikalnoj i horizontalnoj organizaciji) kao nadležnih subjekata za primjenu pravnih propisa kao sastavnog dijela policijskog prava, - upoznavanje sa vrstama radnih mjesta, vrstom poslova, organizacijom rada, dužnostima i pravima policijskih službenika uniformisane i kriminalističke policije, kao i sa mjerama i radnjama koje preduzimaju u vršenju svojih poslova i nadležnosti, i ovlašćenjima koja tom prilikom primjenjuju, - upoznavanje sa zakonskim i moralnim ograničenjima pri primjeni ovlašćenja i upotrebi sredstava prinude, sa kontrolom rada policije i disciplinskom i materijalnom odgovornošću, - upoznavanje sa principima međunarodne policijske saradnje. 						
Ishodi učenja – kompetencije:						
<p>Studenti će steći sljedeće predmetno-specifične kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti nastanak i razvoj policijskog prava - Razumjeti razvoj policijske organizacije i aktivnosti u Republici Srpskoj i BiH - Razumjeti mjesto i ulogu policije u sistemu bezbjednosti u RS i BiH - Razumjeti organizaciju i rad Ministarstva unutrašnjih poslova i policije RS. - Razviti stav prema zakonitom, profesionalnom i efikasnom vršenju policijskih poslova i ovlašćenja. - Zaštititi i poštovati ljudska prava i osnovne slobode. - Razumjeti taktičko prosuđivanje policijskog službenika i vođenje policijskih postupaka i procedura u izvršavanju policijskih zadataka. - Steći teorijska i praktična znanja za izvršavanje policijskih poslova i zadataka. <p>Studenti će steći sljedeće i opšte kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koristiti odgovarajuće metode policijske istrage i njihove postupke u skladu sa pravnim propisima. - Razviti etičke vještine u primjeni principa i pravila policijskog prava. - Sposobnost za timski rad i spremnost za saradnju u rješavanju konkretnih slučajeva iz oblasti policijskog prava. - Razvoj komunikacijskih vještina i vještina u razumijevanju i primjeni policijskog prava. - Razvoj leaderskih vještina u rješavanju konkretnih slučajeva iz oblasti policijskog prava. - Sposobnost korišćenja stečenog znanja u praksi i istraživačkom radu. - Sposobnost formulisanja sopstvenih prijedloga i rješenja problema u oblasti policijskog prava. 						

Znanje i razumijevanje:

- Poznavanje sistema bezbjednosti i policijskih aktivnosti.
- Poznavanje organizacione strukture Ministarstva unutrašnjih poslova i policije i oblasti rada unutar policije.
- Razumijevanje veze između opštih policijskih ovlašćenja, ovlašćenja policijskog službenika u prekrivičnom i prekršajnom postupku.
- Poznavanje osnovnih zakonskih propisa u oblasti policijskih poslova i ovlašćenja (javni red i mir, krivično i krivično procesno pravo, bezbjednost saobraćaja).
- Razumijevanje zadataka i ovlašćenja policije i korištenja sredstava prinude.
- Razumijevanje odnosa između evropskog i domaćeg zakonodavstva, uključujući i oblasti stranaca i međunarodne policijske saradnje.
- Procjena zakonitosti u primjeni pojedinačnih policijskih ovlašćenja u odnosu na zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ime i prezime nastavnika: Doc. dr Vlado Jovanić

Ime i prezime saradnika:

Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijum i ispit

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Policijsko pravo. Nastanak i razvoj.
2	Tema 2. Pojam i predmet. Cilj i zadatak policijskog prava.
3	Tema 3. Izvori policijskog prava. Mjesto i uloga policijskog prava u pravnom sistemu. Ministarstvo unutrašnjih poslova kao subjekt za primjenu policijskog prava, organizacija, poslovi i nadležnosti.
4	Tema 4. Nastanak i razvoj policije. Funkcija policije. Organizaciona struktura policije. Modeli i vidovi.
5	Tema 5. Mjesto i uloga policije u sistemu bezbjednosti. Pravni okvir za rad i postupanje policije. Primjena pravnih propisa i zakona.
6	Tema 6. Razvoj policijske djelatnosti u republici Srpskoj i BiH. Djelokrug rada i nadležnosti MUP RS. Osnovi organizacije. Rukovođenje u MUP RS.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Struktura zaposlenih u MUP RS. Način obavljanja policijskih poslova i standardi policijskog postupanja. Policijski poslovi. Operativno-stručni poslovi.
9	Tema 8. Ostali unutrašnji poslovi. Upravno pravni poslovi. Analitički i informaciono-komunikacioni poslovi. Materijalno-finansijski i imovinski poslovi.
10	Tema 9. Poslovi policijske obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Izrada zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti unutrašnjih poslova.
11	Tema 10. Postupanje i nadležnosti policije u sprovođenju pravnih propisa. Organizacija, nadležnost i postupanje pojedinih policijskih struktura. Primjena policijska ovlašćenja.
12	Tema 11. Prava i dužnosti policijskih službenika. Zakonitost u radu. Odgovornost za postupanje. Nadzor u radu. Profesionalna etika.
13	Tema 12. Međunarodna saradnja.
14	<i>Drugi kolokvij</i>
	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti

Obaveze studenta: prisustvo nastavi i vježbama, odbrana seminarskog rada, pismeno polaganje kolokvijuma i prisustvo i polaganje ispita

Literatura:

A) OSNOVNA:Sreten Miletić, Sreten Jugović: Pravo unutrašnjih poslova, Beograd, 2009.

B) POMOĆNA:

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje **80%**;
2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Naziv predmeta (srpski i engleski)	Krizni menadžment <i>Crisis Management</i>					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+V+L)		
KM	obavezan	VIII	6	30	30	
Šifra predmeta	PBK32					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/16			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski nivo studija, prvi ciklus, Bezbjednost i kriminalistik 240 ECTS						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema.						
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje adekvatnih znanja iz oblasti poznavanja kriza i oblasti poznavanja upravljanja i rukovođenja u krizama. Cilj je da studenti znaju pojmovno i terminološko određenje kriza; da znaju pojmovno i terminološko određenje koncepata srodnih krizama; da budu upoznati sa različitim tipologijama kriza; da poznaju razvoj kriza. Isto tako, cilj je da studenti poznaju pojmovno određenje kriznog menadžmenta i određenje srodnih koncepata; da znaju faze upravljanja krizama; da poznaju oblast kriznog menadžmenta na nadnacionalnom nivou; da poznaju oblast kriznog menadžmenta na nacionalnom nivou; da budu upoznati sa procesom kriznog menadžmenta u najznačajnijim zemljama svijeta Evrope, te u zemljama bivše Jugoslavije, uključujući Republiku Srpsku i Bosnu i Hercegovinu.						
Ishodi učenja – kompetencije: Razumijevanje i shvatanje opasnosti od različitih kriza; Razumijevanje i shvatanje poteškoća u procesu kriznog menadžmenta; Pravilno i adekvatno postupanje prilikom djelovanja u različitim kriznim situacijama; Pravilna i odgovarajuća upotreba oruđa kriznog menadžmenta; Analiziranje i iznalaženje rješenja za probleme nastale u različitim fazama kriznog menadžmenta; Analiziranje iskustava u okviru različitih nadnacionalnih i nacionalnih sistema kriznog menadžmenta.						
Ime i prezime nastavnika: prof. dr Žarko Čulibrk.						
Ime i prezime saradnika:						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja, vježbe, seminarski rad, kolokvijumi, ispit.						

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	Tema 1. Pojmovno određenje kriza.
2	Tema 2. Podjela kriza.
3	Tema 3. Razvoj kriza.
4	Tema 4. Pojmovno određenje kriznog menadžmenta.
5	Tema 5. Faze kriznog menadžmenta.
6	Tema 6. Načela i oruđa kriznog menadžmenta.
7	<i>Prvi kolokvij</i>
8	Tema 7. Sistemi kriznog menadžmenta UN i EU.
9	Tema 8. Sistemi kriznog menadžmenta OEBS-a, NATO-a i NVO.
10	Tema 9. Krizni menadžment u velikim zemljama.
11	Tema 10. Krizni menadžment u razvijenim evropskim zemljama.
12	Tema 11. Krizni menadžment u zemljama u tranziciji.
13	Tema 12. Krizni menadžment u zemljama bivše Jugoslavije.
14	Grupni rad i priprema za ispit – ostale aktivnosti
15	<i>Drugi kolokvij</i>

Obaveze studenta: Prisustvo na nastavi, izrada seminarskog rada, domaći zadaci, rješavanje testova.

Literatura:**A) OSNOVNA:**

1) Keković, Z. i Kešetović, Ž.: *Sistemi kriznog menadžmenta*, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banjaluka, 2009.

B) POMOĆNA:

1) Kešetović, Ž.: *Krizni menadžment*, Fakultet bezbednosti/Službeni glasnik, Beograd, 2008.

- 2) Kešetović, Ž. i Toth, I.: *Problemi kriznog menadžmenta*, Veleučilište Velika Gorica/Visoka škola za sigurnost sa pravom javnosti/Centar za međunarodne i sigurnosne studije Fakulteta političkih nauka u Zagrebu, Velika Gorica, 2012.
- 3) Kilibarda, Z.: *Osnovi geopolitike*, Fakultet bezbednosti/Službeni glasnik, Beograd, 2008.
- 4) Milašinović, S. i Kešetović, Ž.: *Krizni menadžment u istorijskoj perspektivi*, Kriminalističko-policijska akademija, Beograd, 2011.
- 5) Milašinović R. i Milašinović, S.: *Uvod u teorije konflikata*, Fakultet civilne odbrane, Beograd, 2004.
- 6) Korajlić, N. i dr: *Praktikum za krizni menadžment*, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu – Veleučilište Velika Gorica, Sarajevo – Velika Gorica, 2020.
- 7) Cvetković, V. M.: *Bezbednosni rizici i katastrofe*, Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama, Beograd, 2021.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Načini provjere znanja : pismeno i usmeno

Kriteriji : Maksimalan broj poena po svim kriterijima - **100**

1. Prisustvo i aktivnost na predavanjima i drugim nastavnim aktivnostima: 10
2. Testovi ili kolokviji (dva u toku semestra) : 30
3. Pisani radovi (esej, analiza poslovnog slučaja i sl.):
4. Seminarski rad, seminar ili prezentacija: 10
5. Drugi oblici provjere znanja:
6. Usmeni ispit: 50

Ukupan zbir potrebnih bodova za prolaznu ocjenu je 51.

OCJENE	ECTS OCJENE
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)
81 – 90 = 9	(B – ODLIČAN)
91 – 100 = 10	(A – IZVANREDAN)

Posebne napomene za predmet:

1. Uslov za izlazak na kolokvije i završni ispit je učešće u nastavnim aktivnostima u kapacitetu od najmanje 80%;

2. Uslov za izlazak na završni ispit su uspješno završene sve predispitne obaveze u skladu sa Pravilima o studiranju na prvom i drugom ciklusu studija na Slobomir P Univerzitetu Banja Luka.

Opšta napomena: Silabus je inoviran i ažuriran: jun 2025. godine.

Назив предмета (српски и енглески)		ОБАВЈЕШТАЈНЕ СЛУЖБЕ И ОБАВЈЕШТАЈНИ РАД Intelligence agencies and intelligence activity				
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕЦТС	Фонд часова (П+В+Л)		
ОСиОР	Изборни	VIII	6	2	2	-
Шифра предмета		ПБК33				
Академска година од које се програм реализује:			2016/17			
Врста и ниво студија, студијски програми: академске студије, први циклус студија, Безбједност и криминалистика 240 ЕЦТС						
Условљеност другим предметима: нема условљености другим предметима						
<p>Циљеви изучавања предмета: Обавјештајна служба и обавјештајни рад дуго су присутни у развоју људског друштва као обавјештајни феномен. Прикупљање, анализирање, обрада и оцјена података у циљу заштите националне безбједности представља једну од кључних функција обавјештајне службе. Савремени свијет се мијења а са њим долазе и нови безбједносни ризици и пријетње. То од обавјештајне службе захтијева квалитетан обавјештајни рад и добру предиктивну моћ. Циљ изучавања овог предмета састоји се у стицању одговарајућег нивоа знања који би студентима омогућио да се упознају са специјализованим професионалним службама државе које спроводе обавјештајну и безбједносну дјелатност, примјењујући одговарајућа овлашћења. У ширем смислу, предмет <i>Обавјештајне службе и обавјештајни рад</i> је улога обавјештајних и безбједносних служби у остваривању безбједности друштва и државе, односно у остваривању, одржавању, унапређењу и заштити њихових виталних вриједности и интереса од разних политички мотивисаних угрожавања која долазе споља или настају унутар њих. У ужем смислу, предмет ове научне дисциплине су извори, облици, носиоци и посљедице угрожавања националне безбједности, односно референтних вриједности друштва и државе политичким криминалом, као и организација, надлежност, мјере, послови и методи (технике и средства) којима обавјештајне и безбједносне службе штите виталне вриједности појединца, друштва, државе и међународне заједнице. Кроз изучавање предмета студенти ће се упознати и са значајем нових технологија приликом прикупљања и обраде велике количине информација у реално кратком времену. Некада, подаци и информације о одређеном безбједносном проблему или стратешком циљу сакупљале су се на једном мјесту, а онда аналитичко-синтетичким методама оцјењивале и предлагале рјешења. Појавом нових технологија то се убрзава и доводи до одређених трансформација код појединих метода обавјештајног рада.</p>						
<p>Исходи учења – компетенције: Студенти стичу основна знања и способности за самосталан и критички приступ разумијевању теорије система безбједности и тумачењу безбједносних процеса и творевина са акцентом на обавјештајне службе и обавјештајни рад. Студентима се дају примјери и задаци да би лакше научили градиво са предавања, воде се дискусије, излажу есеји, као и краћи семинарски радови о појединим темама а по завршетку курса оспособљени су за обављање послова у институцијама које се баве обавјештајно-безбједносним радом.</p>						
Име и презиме наставника: проф. др Сениша Ђукић						
Име и презиме сарадника: Ма Душка Зорић						
Метод наставе и савладавање градива: присуство и активност током предавања и вјежби, семинарски рад и завршни испит						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Припремна недјеља, упознавање са предметом Обавјештајне службе и обавјештајни рад					
2	Појам, организација и принципи организовања обавјештајних служби					
3	Класификација и карактеристике савремених обавјештајних служби					
4	Организациона структура, дужности и задаци савремених обавјештајних служби					
5	Појам и предмет обавјештајне активности, методе обавјештајне активности и битне карактеристике					

6	Обавјештајни методи - агентурни (класични) метод, технички метод, метод сарадње, ислједн иметод, метод прикупљања обавјештајних информација из отворених извора
7	<i>Први колоквиј</i>
8	Појам и врсте служби безбједности, методе и средстава служби безбједности
9	Сличности и разлике тајног прикупљања информација и посебних истражних радњи, правни оквир за примјену метода и средстава
10	Обавјештајно-безбједносни систем Босне и Херцеговине / Обавјештајно – безбједносна агенција БиХ, Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА), Војни органи безбједности, надзор и контрола над примјеном метода и средстава
11	Упоредни обавјештајно – безбједносни системи (Србија, Хрватска и Црна Гора)
12	Безбједносно-информативна агенција (Србија), Агенција за националну безбједност (Црна Гора), Сигурносно-обавјештајна агенција (Хрватска)
13	Обавјештајне службе, теоризам и организовани криминалитет, тероризам и организовани криминалит, као садржај рада обавјештајно-безбједносне службе
14	<i>Други колоквиј</i>
Обавезе студента: активно учешће током предавања и вјежби, семинарски рад и завршни испит.	
Литература: А) ОСНОВНА: Ђукић, С.: <i>Обавјештајне службе и обавјештајни рад</i> , Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2017. Б) ПОМОЋНА: Мијалковић. С., Милошевић М.: <i>Обавјештајно-безбједносна дјелатност и службе</i> , Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука, 2011., Djukic, S.: <i>Organization, Duties and Tasks of the Intelligence - Security Agency</i>, LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. , Ђукић, С.: <i>Обавјештајне службе и нова технологија, Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања</i> , Бања Лука, 2022., Ђукић, С.: <i>Импликације вјештачке интелигенције на обавјештајни рад, Зборник радова, Научна конференција, Безбједносни изазови, ризици и пријетње у процесу настајања новог свјетског поретка</i> , НУБЛ, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука. 2023., Ђукић, С.: <i>Мјесто и улога обавјештајне службе у новој безбједносној архитектури, Зборник радова, Научна конференција, Безбједносни земаља региона у свјетлу нове безбједносне архитектуре</i> , НУБЛ, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука. 2024.	
Облици провјере знања и оцјењивање: Начини провјере знања: писмено и усмено. Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима - 100 <ol style="list-style-type: none"> 1. Присуство и активност на предавањима и другим наставним активностима: 10 2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 15+15 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 10 5. Други облици провјере знања: - 6. Усмени испит: 50 Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 51.	
ОСЈЕНЕ	ECTS ОСЈЕНЕ
00 – 50 = 5	(FX, F – NE ZADOVOLJAVA)
51 – 60 = 6	(E – ZADOVOLJAVA)
61 – 70 = 7	(D – DOBAR)
71 – 80 = 8	(C – VRLO DOBAR)

81 – 90 = 9 (B – ODLIČAN)

91 – 100 = 10 (A – IZVANREDAN)

Посебне напомене за предмет:

- 1. Услов за излазак на колоквије и завршни испит је учешће у наставним активностима у капацитету од најмање 80%;**
- 2. Услов за излазак на завршни испит су успјешно завршене све предиспитне обавезе у складу са Правилима о студирању на првом и другом циклусу студија на Слобомир II Универзитету Бања Лука.**

Општа напомена: Силабус је иновиран и ажуриран: јун 2025. године.